

Investigation of Professional Music Education Students' Attitudes and Self-Efficacy Perceptions Towards Modal Hearing in Terms of Various Variables*

Emrah LEHİMLER^{a*} (ORCID ID - 0000-0002-7283-638X)

Üzeyir ÇİNAR^b (ORCID ID - 0000-0002-5740-8731)

^a Atatürk University, Fine Arts Faculty, Erzurum/Türkiye

^b Independent Researcher, Erzurum/Türkiye

Article Info

DOI: 10.14812/cuefd.1253160

Article history:

Received 19.02.2023

Revised 03.08.2023

Accepted 13.06.2023

Keywords:

Modal Hearing,
Professional Music Education,
Attitude,
Self-efficacy Perception

Research Article

Abstract

The aim of this study is to examine the attitudes and self-efficacy perceptions of students who receive professional music education towards modal hearing in terms of various variables (gender, age, class level, faculty of education). In the study, attitude and self-efficacy perception scales were used as data collection tools towards modal hearing developed by researchers. The Cronbach's alpha internal consistency coefficients of the scales were determined as 0.871 for the attitude scale and 0.901 for the self-efficacy perception scale. The study group of the research consists of 259 undergraduate students in their 3rd and 4th grade who were enrolled in courses related to Modal Hearing and studying in the Music Departments of Faculties of Education, Faculties of Fine Arts, and Conservatories in 12 randomly selected universities in Turkey during the 2021-2022 academic year. As a result of the research, it was determined that the students who received music education had positive attitudes towards modal hearing and considered themselves sufficient in modal hearing. On the basis of faculties, it was determined that the lowest attitude score belonged to the students of the faculty of fine arts, and the highest attitude score belonged to the students studying at the conservatory. There was no significant difference in self-efficacy perception scores between the three faculties. In addition, when the attitudes and self-efficacy perceptions of the participant students towards modal hearing were examined, it was seen that male students exhibited more positive attitudes than female students. It was determined that there was no difference in the attitudes and self-efficacy perceptions of the participating students towards modal hearing based on age and grade level variables.

Mesleki Müzik Eğitimi Alan Öğrencilerin Makamsal İşitmeye Yönelik Tutum ve Öz yeterlik Algılarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi

Makale Bilgisi

DOI: 10.14812/cuefd.1253160

Makale Geçmişi:

Geliş 19.02.2023

Düzeltilme 03.08.2023

Kabul 13.06.2023

Öz

Bu araştırmanın amacı, mesleki müzik eğitimi alan öğrencilerin makamsal işitmeye yönelik tutum ve öz yeterlik algılarının çeşitli değişkenler (cinsiyet, yaş, sınıf düzeyi, öğrenim görülen fakülte) açısından incelenmesidir. Çalışmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen makamsal işitmeye yönelik tutum ve öz yeterlik algısı ölçekleri kullanılmıştır. Ölçeklerin Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayıları, tutum ölçeği için 0.871, öz yeterlik algısı ölçeği için 0.901 olarak tespit edilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu, Türkiye'de bulunan 12 üniversitenin eğitim fakülteleri, güzel sanatlar fakülteleri ve konservatuvarların müzik bölümlerinde 2021-2022 eğitim öğretim yılında öğrenim görmekte olan lisans 3. ve 4. sınıf öğrencilerinden; makamsal işitmeye yönelik

* This study was produced from master's thesis of the second author under the supervision of the first author in November 2022.

*Corresponding Author: emrah.lehimler@atauni.edu.tr

Anahtar Kelimeler:
Makamsal İşitme,
Mesleki Müzik Eğitimi,
Tutum,
Öz Yeterlik Algısı

Araştırma Makalesi

ders almış olan 259 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma sonucunda, müzik eğitimi alan öğrencilerin makamsal işitmeye yönelik tutumlarının olumlu olduğu ve makamsal işitme konusunda kendilerini yeterli gördükleri belirlenmiştir. Öğrenim görülen fakülteler bazında en düşük tutum puanı güzel sanatlar fakültesinin öğrencilerine, en yüksek tutum puanının ise konservatuvarda öğrenim gören öğrencilere ait olduğu tespit edilmiştir. Öz yeterlik algısı puanlarında üç fakültenin puanları arasında önemli bir farklılık görülmemiştir. Ayrıca katılımcı öğrencilerin makamsal işitmeye yönelik tutumları ve öz yeterlik algıları incelendiğinde erkek öğrencilerin kadın öğrencilere göre daha olumlu tutum sergiledikleri görülmüştür. Katılımcı öğrencilerin makamsal işitmeye yönelik tutumları ve öz yeterlik algılarının yaş ve sınıf düzeyi değişkenlerine göre ise farklılık göstermediği tespit edilmiştir.

Introduction

Music is the art of arranging sounds in time (duration). In this regard, the most fundamental skill of making music is the perception of sounds and durations. This perception skill is defined as musical hearing ability and is included in musical hearing education. Musical hearing education is a very significant element of music education. Uçan (2018) classifies music education into three main types as general, amateur, and professional. General music education is aimed at creating a general music culture in individuals of all levels and ages. Amateur music education targets individuals who are interested in the field of music and aims to provide them musical participation, pleasure, and satisfaction. Professional music education is designed for individuals who will choose music as a profession and aims to provide them musical behaviours, competencies, and knowledge required by the profession. Musical hearing education is especially accentuated in professional music education and aims to develop important musical skills required by the profession. Musical hearing education is a complex process that encompasses several areas such as theory, reading, writing, and perception. These areas represent both separate study processes and an interconnected whole.

Music is a separate language both in its structure and content. The rules that form a language create its grammar. Similarly, the grammar of the music language encompasses all the elements during the formation and use of music. These elements consist of rhythm, meter, scale, mode-tonality, melody, form, texture, tempo, dynamics, and expression. With these elements, the education of musical hearing, reading, and writing becomes the fundamental area of professional music education that targets behavioural changes related to musical perception, musical reading, musical writing, musical memory, musical thinking, musical creativity, musical analysis, and musical evaluation (Özgür & Aydoğan, 1999, p. 3).

Hearing education is generally provided within temperament system by using a piano. However, the Turkish music system includes comma sounds as well as temperament sounds. There are various modes in this system. It is crucial to have knowledge of the structure of a mode as well as the accurate perception of the notes within the mode to perceive them correctly. Moreover, Turkish music has a rhythmic structure that differs from Western music and encompasses various rhythmic riches. Therefore, in addition to the temperament system, musical hearing exercises that encompass the modal and rhythmic structure of Turkish music should be carried out in order to better understand and perceive Turkish music.

Traditional Turkish music is generally divided into two different genres as Turkish folk music and Turkish classical music due to both its formal and musical structure. Folk music, one of the most important Turkish music, has preserved its existence without losing its importance reaching out to large masses by influencing a wide geography and has continued its existence by being transferred from generation to generation. According to Coşkun (1984), folk music is a type of music that carries national criteria in its essence with its unique instruments, instrumental and vocal styles, genres, forms, and wide repertoire, it is intertwined with other branches of folklore and emerges from the fusion of local music (Coşkun, 1984, quoted in Emnalar, 1998, p.1). Turkish folk music can also be defined as the wide repertoire of local music other than Turkish classical music. Turkish classical music is referred to as “palace music” by some and Turkish classical music by others. Turkish classical music is a genre of music that developed especially in and around the Ottoman palace and spread throughout the Ottoman geography. It is known that there

are more than 500 modes, but some of them have not survived to the present day and have completely disappeared. Today, nearly 50 of these modes are among the most used ones. The difference of Turkish classical music from Turkish folk music lies in its composer-based approach and artistic concerns. Turkish classical music, also known as Divan Music, is a genre that is among our traditional music, developed under the influence of local Anatolian cultures and Ottoman culture. Additionally, due to the unity of religion, it has also formed and developed cultural ties with neighbouring Iranian and Arab cultures (Aydın, 2011, p. 15). When both genres of music are examined, it can be seen that there are many similarities as well as different features. Studies conducted on this subject (Ekici, 2009; Öztürk, 2014, 2015; Pelikoğlu, 2011; Pelikoğlu & Sümbüllü, 2008; Sümbüllü, 2007) indicate that the modal and rhythmic structures of Turkish classical music and Turkish folk music have a similar structure and therefore both genres should be united under the roof of Turkish music.

In Turkish music, “mode” refers to a mode consisting of a series of harmonious sounds with defined intervals and its own rules of succession, creating melodic phrases. The most important features that create a mode are tonic, intervals, course, and flavour. The tonic represents the resting or home pitch of the mode and serves as the first note of the series. The intervals indicate the distance between the sounds that create the series of the mode. Flavour refers to pauses or delays made on certain pitches in the succession structure of the mode and is an important factor that reveals the differences of the modes (Karadeniz, 2012, p. 64).

Modal hearing education is generally referred to as the analysis, distinction, identification, and perception of sounds and it differs from the temperament system by incorporating the use of comma degrees within the pitch systems used in Turkish music, as well as the differentiation of sharps and flats, which are conveyed to students using different techniques similar to those used in Western musical hearing education. Although modal hearing education is not taught as a separate course in most professional music education institutions, it is included within the curriculum of musical hearing education, especially in institutions that focus on Turkish music education. In addition, it is known that studies on modal hearing are carried out in traditional Turkish music theory and repertoire classes.

Modal hearing education is usually shaped by the teaching method of the instructor. After the acquisition of basic music knowledge, the modal hearing education supported by the theory of Turkish music is tried to be completed with the quartet and quintet exercises, scale exercises, solfege, and dictation exercises that adhere to the Turkish music sound systems and modal structure. The Turkish music theory is crucial for the clarity and permanence of the subject matter, particularly before dictation and solfege exercises. In addition to dictation and solfege exercises, Turkish music transcription exercises are also the part that highlights students’ memory, attention, and abilities. In addition, it is thought that transcription skills help students develop their instrumental and vocal skills.

The meşk method has had an important place in Turkish music education for a long time. With its hierarchical foundations, rules, and unique teaching structure, this method includes not only passing down musical compositions but also involves the instructor reflecting their own musical personality onto the student, aiming for the student’s musical maturation through this musical understanding. In the meşk system, note writing is not used, making auditory memory the most crucial musical skill (Başuğur, 2016, p. 98).

The musical hearing education provided for Turkish music is a complex process that involves the perception of the series, pitches, intervals, progression structures, and flavours of modes, as well as the comprehension of the rhythmic structures that constitute an important part of Turkish music’s structure. Understanding the mode structures, having control over pitches, and maintaining accurate intonation are crucial for the proper perception of Turkish music. The accurate hearing of Turkish music is directly proportional to the ability to perceive the transition connections between the pitches that form the mode (Öner, 2021, p. 206). When perceiving modes, it is essential to first recognise the intervals, quartets, and quintets that form the scale, as well as the succession characteristics of the mode. In the research conducted by Şen and Burç (2016), the most important factors in perceiving the mode were determined as the succession, scale, starting and ending pitch. Başuğur (2016) states that students who receive music

education perceive the modes in the Turkish music repertoire more easily and that repertoire training is important in perceiving a mode. In a study conducted by Avcı Akbel (2021) with undergraduate students taking Turkish music theory courses, it was determined that participants felt the most competent while performing and felt most incompetent while identifying mode and transitions by listening. In institutions that provide professional music education, modal hearing exercises are generally tried to be provided in courses that include Turkish music theory and repertoire, rather than musical hearing courses, and they are generally not given on a systematic basis such as western musical hearing education.

Hasar (2016) states that most of the teachers and teacher candidates who graduated from music education departments feel inadequate in the field of Turkish music and try to learn and perceive Turkish music with their own possibilities in their professional lives. Hasar also states that although theoretical knowledge of Turkish music is recognized in the education programs of the Ministry of National Education, problems occur during its performance, and there are also some problems and difficulties in the formation, training, and management of music ensembles aimed at using Turkish music in performances and events (p. 5). Kaçar (2007) states that in music education, students are trained for many years with Western music education and instruction, but in their professional lives, they often face a lack of skills related to traditional music genres and the use of traditional instruments, which are rarely included in the educational curriculum. Kaçar also adds that the music teachers often have to learn traditional music on their own later in their professional careers due to the frequent encounters with traditional music.

Yıldırım (2012) accentuates the need to increase the quality of modal content in musical hearing education. Especially in the musical hearing education provided in professional education institutions, it is seen that the studies carried out only in the temperament system are not sufficient in terms of improving the modal hearing skills of the students. In a study conducted by Yıldız and Türkmen (2012), the opinions of conservatory educators on hearing education were considered. The instructors in the conservatory said that the students from fine arts high schools were sufficient and successful in Western music solfege, but they were insufficient and unsuccessful in Turkish music solfege and attributing this to the insufficiency of Turkish music-oriented courses in fine arts high schools (quoted in Yıldız, 2013, p. 6).

Based on the information mentioned above, this study focuses on determining the attitudes and self-efficacy perceptions of students in professional music education regarding modal hearing. Although there are many studies on attitudes and self-efficacy in the field of music in both domestic and foreign literature (Adar, 2008; Ark et al., 1980; Barrett et al., 2020; Bayrakçı, 2019; Canakay, 2006; Çelenk & Şen, 2016; Craske & Craig, 1984; Eldemir, 2015; Guan & Matsunobu, 2022; İnan, 2010; Karakuş & Çelenk, 2020; Kaya, 2022; Kibici, 2022; Kim & Kyoung Song, 2020; Legette, 2003; Lilioğlu, 2019; Lynxwiler & Gay, 2000; McCarthy et al., 2019; Mcpherson & McCormick, 2006; Nielsen, 2004; Nolin & Newman, 1980; Price & Swanson, 1990; Ritchie & Williamon, 2011; Sarı, 2019; Şen & Çelenk, 2017; Şen, 2011; Shaw & Tomcala, 1976; Tyson, 2006; Yıldız, 2014) it is seen that the studies in the field of Turkish music are not a satisfactory level. There is a need for research that reveals the attitudes and self-efficacy of students in special areas of Turkish music such as hearing, performing, and singing. In this context, the purpose of the research is to determine the attitudes regarding modal hearing and self-efficacy perceptions of students studying in the Music Departments of Faculties of Education, Faculties of Fine Arts, and Conservatories that provide Professional Music Education in Turkey, and to make a situation assessment based on the data obtained. In line with this purpose, answers to the following questions were sought.

1. What are the attitude and self-efficacy perception scores of students regarding “Modal Hearing”?
2. Do the attitudes and self-efficacy perceptions of students regarding “Modal Hearing” differ based on the gender variable?
3. Do the attitudes and self-efficacy perceptions of students regarding “Modal Hearing” differ based on the age variable?
4. Do the attitudes and self-efficacy perceptions of students regarding “Modal Hearing” differ based on the grade level of their education?

Method

This section of the research includes the type of research, study group, data collection tools, and statistical methods and techniques to be used in the analysis of the data obtained.

Research Model

This research is a descriptive study aiming to determine the self-efficacy and attitudes of the students who receive professional music education regarding Modal Hearing. Descriptive studies aim to determine the current situation related to the identified subject, to understand and analyse the identified situation by defining the phenomenon (Arıkan, 2017, p. 27).

The model of this research is the survey model, which is commonly used in descriptive studies. Survey models involve evaluating the entire population or a selected group, sample, or sample area in order to reach a general conclusion about the population in a formation consisting of more than one unit. The subject of the research whether it is a phenomenon, individual, or object is observed as it is, within its own conditions and options and without intervention (Karasar, 2006, p. 79). This research was carried out with the permission of Atatürk University Social and Human Sciences Ethics Committee, Fine Arts Unit Ethics Committee, under the decision numbered E-91464383-050.02.02-2200142177, dated 12/05/2022.

Study Group

The study group of the research consists of 259 undergraduate students in their 3rd and 4th grade who were enrolled in courses related to Modal Hearing and studying in the Music Departments of Faculties of Education, Faculties of Fine Arts, and Conservatories in 12 randomly selected universities in Turkey during the 2021-2022 academic year. The demographic information of the participating students is provided in Table 1.

Table 1.
Demographic Information of the Student Study Group

Demographic Features	Sub-Criteria	F	%
Gender	Female	123	47.5
	Male	136	52.5
Age	17-22 years old	101	39.0
	23-28 years old	132	51.0
	29 years and above	26	10.0
Grade	Undergraduate 3rd year	129	49.8
	Undergraduate 4th year	130	50.2
Faculty Type	Faculty of Education	137	52.9
	Faculty of Fine Arts	58	22.4
	Conservatory	64	24.7
University of Study	Atatürk University, Faculty of Education, Department of Music Education	36	13.9
	Atatürk University, Faculty of Fine Arts, Department of Music Sciences	52	20.1
	Ataturk University, Turkish Music Conservatory	13	5.0
	Kafkas University, State Conservatory	21	8.1
	Ardahan University, Faculty of Fine Arts, Music Department	6	2.3
	Sakarya University, State Conservatory	16	6.2
	Mustafa Kemal University, Turkish Music Conservatory	14	5.4
	İnönü University, Faculty of Education, Department of Music Education	39	15.1
	Trabzon University, Faculty of Education, Department of Music Education	9	3.5

Binali Yıldırım University, Faculty of Education, Department of Music Education	11	4.2
Van Yüzüncü Yıl University, Faculty of Education, Department of Music Education	34	13.1
Ağrı University, Faculty of Education, Department of Music Education	8	3.1
Total	259	100

According to Table 1, it can be observed that the majority of participants are female, and the grade level is largely the same.

Data Collection

In the study, data were collected using the “Attitude Towards Modal Hearing” and “Self-Efficacy Towards Modal Hearing” scales developed by the researchers. The draft scales of “Attitude Towards Modal Hearing” and “Self-Efficacy Towards Modal Hearing” were applied to 62 students who were studying in Department of Music Sciences, Faculty of Fine Arts, Atatürk University and took courses on modal hearing for their validity and reliability analyses. After the pilot application, erroneous and incorrect questionnaires were considered invalid, and 54 questionnaires were evaluated through validity and reliability analysis.

The items of the scale were designed in a five-point Likert type as “Strongly Disagree”, “Disagree”, “Neutral”, “Agree”, and “Strongly Agree”. For content validity, the scales were presented to a total of five experts, including two educational science experts, two music educators, and one language expert.

Attitude towards Modal Hearing Scale

While creating the attitude scale for modal hearing, the attitude scales in the relevant literature were examined and based on these reviews, an item pool was created. The first version of the draft scale consisting of a total of 25 items with 12 positive and 13 negative statements was determined and presented to the expert opinion. Based on the feedback received from the experts, necessary adjustments were made on the statements in the scales and they were presented to the expert evaluation again. The final version of the attitude scale consists of a total of 14 questions with 6 positive and 8 negative statements.

Table 2.
Item Analysis for Attitude towards Modal Hearing Education Scale

Items	Mean of the Scale when Item Deleted	Variance of the		Cronbach's Alpha if Item Deleted
		Scale when Item Deleted	Square Root of Multiple Correlation	
S 1	47.54	62.517	.808	.848
S 2	47.43	62.249	.698	.852
S 3	47.59	62.057	.832	.846
S 4	48.04	65.546	.514	.863
S 5	47.80	61.750	.739	.850
S 6	47.20	69.486	.387	.869
S 7	47.56	60.704	.800	.846
S 8	47.09	72.727	.218	.875
S 9	48.87	88.228	-.681	.917
S 10	47.57	62.438	.678	.853
S 11	47.48	63.990	.670	.855
S 12	47.57	62.777	.707	.852
S 13	47.20	65.675	.641	.857
S 14	46.94	67.638	.585	.860

When considering the item-total correlations given in Table 2, no item that significantly reduced the reliability was found. In this context, it can be said that the measurable qualities and the measured qualities are the same, and that the 14 items given in the attitude scale towards modal hearing education are measurable.

In Table 3, the Cronbach’s alpha internal consistency coefficients of the scale items were examined to determine the reliability of the attitude scale for modal hearing education.

Table 3.
Cronbach’s Alpha Analysis Results of the Attitude Scale Towards Modal Hearing Education

Attitude Scale Towards Modal Hearing Education	Number of Items	Cronbach’s Alpha
	14	0.871

As shown in Table 3, the reliability coefficient (Cronbach’s alpha) for the whole scale was determined to be 0.871. According to the Cronbach’ alpha internal consistency coefficient, which is above the acceptable $r = 0.70$ level, it can be said that the scale is internally consistent and highly reliable.

For the internal validity of the scale, the attitude scores were ranked from highest to lowest, the lower 27% group and the upper 27% group were determined and the intergroup t-test was applied. As a result of the analysis, it was determined that there was a significant difference between the attitude scores of the lower 27% group and the upper 27% group ($t_{28} = 18.751, p = .000 < .01$) and the scale had internal validity.

Factor analysis was performed for the construct validity of the scale. Initially, the suitability of the prepared scale for factor analysis was tested using the Kaiser-Meyer-Olkin and Bartlett’s tests, and it was determined that the scale was suitable for factor analysis ($p = .000 < .05$). The factor analysis results of the scale are presented in Table 4.

Table 4.
Factor Analysis of Attitude Scale Towards Modal Hearing Education

Items	Sum of Initial Eigenvalues	Sum of Squared Loadings Percentage of Variance	Cumulative Percentage of Variances of Rotated Loadings
1	6.350	45.358	45.358
2	1.159	8.281	53.639
3	1.012	7.231	60.870
4	.918	6.560	67.430
5	.788	5.626	73.056
6	.744	5.313	78.369
7	.690	4.928	83.297
8	.585	4.181	87.479
9	.471	3.362	90.840
10	.372	2.658	93.498
11	.334	2.386	95.884
12	.286	2.039	97.924
13	.186	1.327	99.251
14	.105	.749	100.000

According to Table 4, it can be seen that 14 items subjected to factor analysis are found to be under 3 factors with eigenvalues greater than 1. The variance of these three factors regarding the scale is 60,870%. The “scree” plot created to determine the factor number of the scale is presented in Figure 1.

When the graph in Figure 1 is examined, it is seen that there is a rapid decrease after the first factor. This indicates that the scale can be grouped under one factor in general. The subsequent factors in the graph mostly move in a horizontal plane. In other words, the benefits of subsequent factors are similar to the first factor of the variance. According to Büyüköztürk (2014), the eigenvalue of the first factor being more than 3 times greater than the eigenvalue of the second factor can be taken as evidence that the

scale is unidimensional (p. 134). In this context, the attitude scale for modal hearing is accepted as a single factor.

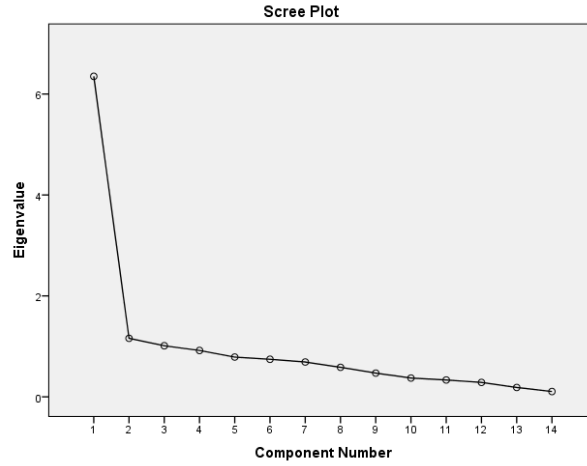

Figure 1. "Scree" Plot for the Attitudes Scale towards Modal Hearing Education

Self-Efficacy Perception Scale for Modal Hearing

When creating the self-efficacy perception scale for modal hearing, initially, the self-efficacy perception scales in the relevant literature were examined and based on the findings of these examinations, an item pool was created. The first version of the draft scale consisting of a total of 25 items with 14 positive and 11 negative statements was determined and presented to the expert opinion. Necessary adjustments were made on the statements in the scales within the scope of the feedback from the experts and they were presented to the expert evaluation again. The final version of the self-efficacy perception scale was composed of a total of 14 questions with 8 positive and 6 negative statements.

Table 5.
Item Analysis of the Self-Efficacy Perception Scale for Modal Hearing Education

Items	Scale of Mean When Item Deleted	Variance of the		Cronbach's Alpha When Item Deleted
		Scale When Item Deleted	Square Root of Multiple Correlation	
S 1	43.67	87.434	.443	.900
S 2	44.07	83.579	.639	.892
S 3	43.61	88.846	.373	.902
S 4	43.94	83.336	.644	.892
S 5	43.63	83.596	.647	.892
S 6	44.04	81.584	.664	.891
S 7	43.67	83.396	.674	.891
S 8	43.52	83.047	.541	.897
S 9	43.57	85.381	.600	.894
S 10	43.94	84.544	.678	.891
S 11	43.39	86.657	.492	.898
S 12	43.85	82.506	.648	.892
S 13	43.83	81.726	.700	.889
S 14	46.94	67.638	.585	.860

According to Table 5, no item that significantly reduces the reliability was found when considering the item-total correlations. Therefore, it can be said that the measurable qualities and the measured qualities are the same, and that the 14 items given in the self-efficacy perception scale for modal hearing education are measurable.

In Table 6, the Cronbach Alpha internal consistency coefficients of the scale items were examined for the reliability of the self-efficacy perception scale for modal hearing education.

Table 6.
Cronbach’s Alpha Analysis of the Self-Efficacy Perception Scale for Modal Hearing Education

<i>Self-Efficacy Perception Scale for Modal Hearing Education</i>	Number of Items	Cronbach’s Alfa
	14	0.901

As shown in Table 6, the reliability coefficient (Cronbach’s alpha) for the whole scale was determined to be 0.901. Since the Cronbach’s Alpha internal consistency coefficient is above the acceptable level of $r=0.70$, it can be said that the scale is internally consistent and highly reliable.

For the internal validity of the scale, the attitude scores were ranked from highest to lowest, the lower 27% group and the upper 27% group were determined and the intergroup t-test was applied. As a result of the analysis, it was determined that there was a significant difference between the attitude scores of the lower 27% group and the upper 27% group ($t_{28}= 11.303, p= .000 < .01$) and the scale had internal validity.

Factor analysis was performed for the construct validity of the scale. Initially, the suitability of the prepared scale for factor analysis was tested using the Kaiser-Meyer-Olkin and Bartlett’s tests and it was determined that the scale was suitable for factor analysis ($p= .00 < .05$). Factor analysis results are presented in Table 7.

Table 7.
Factor Analysis of the Self-Efficacy Perception Scale for Modal Hearing Education

Items	Sum of Initial Eigenvalues	Sum of Squared Loadings Variance Percentage	Cumulative Percentage of Rotated Sum of Squared Loadings
1	6.098	46.904	46.904
2	1.137	8.747	55.651
3	.957	7.363	63.014
4	.873	6.715	69.729
5	.754	5.798	75.527
6	.691	5.315	80.842
7	.644	4.954	85.796
8	.486	3.739	89.535
9	.378	2.904	92.439
10	.342	2.634	95.073
11	.319	2.451	97.524
12	.210	1.619	99.142
13	.111	.858	100.000
14	.105	.749	100.000

When Table 7 is examined, it is observed that 14 items included in the analysis are grouped under 2 factors with eigenvalues greater than 1. The explained variance for the scale is 55.651%. The “scree” plot created to determine the factor number of the scale is presented in figure 2.

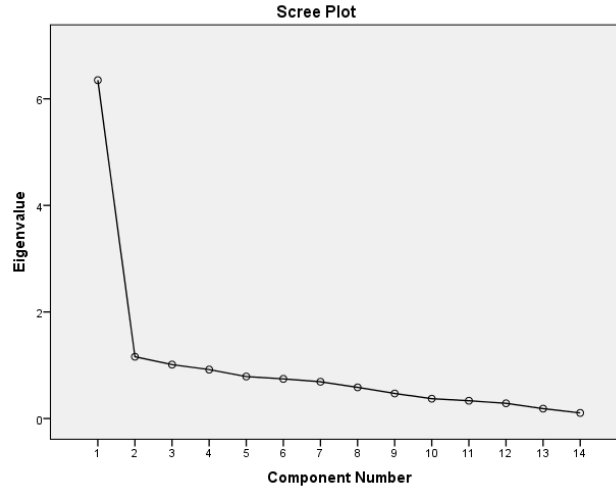

Figure 2. “Scree” Plot for the Self-Efficacy Perception Scale in Modal Hearing Education

When the graph in Figure 2 is examined, it can be seen that there is a rapid decrease after the first factor. This indicates that the scale can be grouped under one factor in general. The subsequent factors in the graph generally move in a horizontal plane. In other words, the benefits of the subsequent factors are similar to the first factor of the variance. According to Büyüköztürk (2014), the eigenvalue of the first factor being more than 3 times greater than the eigenvalue of the second factor can be taken as evidence that the scale is unidimensional (p. 134). In this context, the self-efficacy perception scale for modal hearing is accepted as a single factor.

Data Analysis

In the study, the data obtained from the “Attitude Towards Modal Hearing” and “Self-Efficacy Towards Modal Hearing” scales were entered into the SPSS20.0 analysis program and analysed using statistical tests. Percentage (%) and frequency (f) analyses were performed for attitude and self-efficacy perception scores. For the analysis of the scores based on the variables, T-test was applied for bivariate analyses, and One-Way ANOVA test was used for multivariate analyses. In multivariate analyses, the Scheffe test included in the Post Hoc tests was used to determine the direction of the difference.

Findings

In this section of the research, the obtained data were analysed using the necessary statistical tests, and the findings were interpreted and presented. In line with this, the sub-problems identified for the research were presented sequentially, and the statistical data obtained are presented in tables.

Findings Regarding the Attitudes and Self-Efficacy Perception Scores of Professional Music Education Students towards Modal Hearing Education

In this section, findings related to the question “how are the attitudes and self-efficacy perception scores of the students in professional music education towards modal hearing education?” are given. The data related to students’ attitudes and self-efficacy perceptions towards modal hearing are presented in Table 8.

Table 8.

Distribution of Attitudes and Self-Efficacy Perception Scores Towards Modal Hearing Education

	N	\bar{X}	sd
Attitude score towards modal hearing	259	3.81	0.64
Self-efficacy perception score for modal hearing	259	3.40	0.67

According to Table 8, the mean score of music education students' attitude towards modal hearing is 3.81. According to this result, it can be said that the students' attitudes towards the modal hearing are at a "positive" level. In addition, the mean score of music education students' self-efficacy perception towards modal hearing is 3.40. According to this result, it can be said that the students' self-efficacy perceptions towards modal hearing are at a "good" level. Therefore, it can be deduced that the students in music education have a positive attitude towards modal hearing and they consider themselves sufficient in modal hearing.

In Table 9, the students' attitudes and self-efficacy perception scores towards modal hearing according to their faculties were examined.

Table 9.

Distribution of Attitudes and Self-Efficacy Perception Scores Towards Modal Hearing Education by Faculty

Faculty Type		N	\bar{X}	ss
Faculty of Education	Attitude score towards modal hearing	137	3.85	0.59
	Self-efficacy perception score for modal hearing	137	3.45	0.64
Faculty of Fine Arts	Attitude score towards modal hearing	58	3.57	0.72
	Self-efficacy perception score for modal hearing	58	3.40	0.64
Conservatory	Attitude score towards modal hearing	67	3.96	0.58
	Self-efficacy perception score for modal hearing	67	3.32	0.74

According to Table 9, based on the faculties, the lowest attitude score of 3.57 belongs to the students studying in the Faculty of Fine Arts. This score is lower than the overall mean attitude score of 3.81. Therefore, it can be said that students studying in the Faculty of Fine Arts have a more negative attitude towards modal hearing compared to the students in other faculties. In addition, according to the data obtained, the highest attitude score of 3.96 belongs to the students studying in the Conservatory. This score is higher than the overall mean attitude score of 3.81. Considering that conservatories provide more training on the performance and practice aspects of music compared to other faculties, this result can be considered natural. When the self-efficacy perception scores in Table 11 are examined, it can be said that the self-efficacy perception scores of all three faculties are close to the main average score of 3.40 and there is no significant difference.

Findings Regarding the Differences in Attitude and Self-Efficacy Perception Towards Modal Hearing Among Students in Professional Music Education According to Gender Variable

In this section, findings related to the question "do the attitudes and self-efficacy perceptions of the students in professional music education towards modal hearing differ according to the gender variable?" are given. Table 10 shows the results of the T-Test analysis, which includes the distribution of students' attitudes and self-efficacy perceptions towards modal hearing according to the gender variable.

Table 10.

Distribution of Students' Attitudes and Self-Efficacy Perceptions towards Modal Hearing by Gender Variable

	Gender	N	\bar{X}	S	sd	t	p
Attitude	Male	123	3.9704	.61953	257	3.747	.000
	Female	136	3.6791	.62958			
	Total	259					
Self-Efficacy Perception	Male	123	3.5978	6.6927	257	4.508	.000
	Female	136	3.2348	6.2675			
	Total	259					

When Table 10 is examined, it can be seen that the attitudes of the students towards modal hearing differ according to the gender variable ($p < .05$). Considering the mean scores of attitude, it can be said that male students exhibit more positive attitudes towards modal hearing compared to female students ($X = 3.97-3.67$). Furthermore, according to Table 10, the self-efficacy of the students for modal hearing

differs according to the gender variable ($p < .05$). When the mean scores of self-efficacy perception are examined, it can be said that male students consider themselves more competent in modal hearing compared to female students ($X = 3.59-3.23$).

In Table 11, the distribution of students' attitudes and self-efficacy perceptions towards modal hearing according to the gender variable on the basis of faculty is given.

Table 11.

The Distribution of Students' Attitudes and Self-Efficacy Perceptions towards Modal Hearing According to Gender Variable on the Basis of Faculty

	Faculty Type	Gender	N	\bar{X}	S	Sd	t	p
Attitude	Faculty of Education	Male	61	3.9801	.63274	135	2.217	.028
		Female	76	3.7547	.55590			
	Faculty of Fine Arts	Male	28	3.8240	.65016	56	2.639	.011
		Female	30	3.3452	.72579			
	Conservatory	Male	35	4.0837	.55693	65	1.824	.073
		Female	32	3.8281	.58981			
		Total	259					
Self-Efficacy Perception	Faculty of Education	Male	61	3.6183	.67308	135	2.773	.006
		Female	76	3.3177	.59435			
	Faculty of Fine Arts	Male	28	3.6913	.63325	56	3.623	.001
		Female	30	3.1357	.53332			
	Conservatory	Male	35	3.4887	.68495	65	1.891	.063
		Female	32	3.1496	.78317			
		Total	259					

When Table 11 is examined, it can be seen that the attitudes of the students studying in the Faculty of Education and the Faculties of Fine Arts differ according to the gender variable ($p < .05$). When looking at the mean attitude score in both of these faculties, it can be said that male students have more positive attitudes compared to female students ($X = 3.92-3.75$; $X = 3.82-3.34$). In addition, it is seen that the attitudes of the students studying in the Conservatory towards modal hearing do not differ according to the gender variable ($p > .05$). Similarly, according to table 13, it is seen that the self-efficacy perceptions of the students studying in the Faculties of Education and Fine Arts towards modal hearing differ according to the gender variable ($p < .05$). When the mean self-efficacy perception scores of both of these faculties are examined, it can be said that male students are more competent compared to female students ($X = 3.61-3.31$; $X = 3.69-3.13$). It can be observed that the self-efficacy perceptions of the students studying in the Conservatory towards modal hearing do not differ according to the gender variable ($p > .05$).

Findings Regarding the Differences in Attitudes and Self-Efficacy Perceptions Towards Modal Perception among Students in Professional Music Education According to the Age Variable

In this section, the question "do the attitudes and self-efficacy perceptions of the students in professional music education towards modal hearing differ according to the age variable?" is investigated. The results of One-Way ANOVA test that include the distribution of students' attitudes and self-efficacy perceptions towards modal hearing according to the age variable are given in Table 12.

When Table 12 is examined, it can be observed that the students' attitudes and self-efficacy perceptions towards modal hearing do not differ according to the age variable ($p > .01$). Therefore, it can be said that the age variable does not affect the attitude and self-efficacy perception towards modal hearing.

Table 12.

The Distribution of Students' Attitudes and Self-Efficacy Perceptions towards Modal Hearing by Age Variable

	Source of Variance	Sum of Squares	Sd	Mean Square	F	p
Attitude	Between Groups	.207	2	.103	.251	.778
	Within Groups	105.609	256	.413		
	Total	105.816	258			
Self-Efficacy Perception	Between Groups	.328	2	.164	.363	.696
	Within Groups	115.861	256	.453		
	Total	116.189	258			

Table 13 shows the results of the One-Way ANOVA test that includes the distribution of students' attitudes and self-efficacy perceptions towards modal hearing according to the age variable on the basis of faculty.

Table 13.

The Distribution of Students' Attitudes and Self-Efficacy Perceptions towards Modal Hearing According to Age Variable on the Basis of Faculty

	Faculty Type	Source of Variance	Sum of Squares	sd	Mean Square	F	p
Attitude	Conservatory	Between Groups	.129	2	.064	.185	.832
		Within Groups	22.293	64	.348		
		Total	22.422	66			
	Faculty of Education	Between Groups	1.729	2	.864	2.455	.090
		Within Groups	47.189	134	.352		
		Total	48.918	136			
	Faculty of Fine Arts	Between Groups	1.524	2	.762	1.471	.239
		Within Groups	28.485	55	.518		
		Total	30.009	57			
Self-Efficacy Perception	Conservatory	Between Groups	.732	2	.366	.647	.527
		Within Groups	36.156	64	.565		
		Total	36.888	66			
	Faculty of Education	Between Groups	.134	2	.067	.159	.853
		Within Groups	56.600	134	.422		
		Total	56.734	136			
	Faculty of Fine Arts	Between Groups	.219	2	.110	.258	.773
		Within Groups	23.327	55	.424		
		Total	23.546	57			

When Table 13 is examined, it is seen that the students' attitudes and self-efficacy perceptions towards modal hearing do not differ according to the age variable on the basis of faculty ($p > .01$).

Findings Regarding the Differences in Attitudes and Self-Efficacy Perceptions Towards Modal Perception among Students in Professional Music Education According to the Grade Level of Education

In this section, findings related to the question "do the attitudes and self-efficacy perceptions of the students in professional music education towards modal hearing differ according to the grade level?" are given. In Table 14, the t-test results that include the distribution of students' attitudes and self-efficacy perceptions towards modal hearing according to the grade level of education are given.

Table 14.

The Distribution of Students' Attitudes and Self-Efficacy Perceptions towards Modal Hearing by Grade Level of Education

	Grade	N	\bar{X}	S	Sd	t	p
Attitudes	3	129	3.7918	.68640	257	-.640	0.522
	4	130	3.8429	.59286			
	Total	259					
Self-Efficacy Perceptions	3	129	3.3267	.66359	257	1.933	.054
	4	130	3.4871	.67145			
	Total	259					

When Table 14 is examined, it can be said that the students' attitudes and self-efficacy perceptions towards modal hearing do not show a significant difference according to the grade level of education ($p=.522>.05$; $p=.054>.05$). Therefore, it can be said that the grade level factor does not affect the attitude and self-efficacy perception towards modal hearing.

In Table 15, the t-test results that include the distribution of students' attitudes and self-efficacy perceptions towards modal hearing according to the grade level of education on the basis of faculty are given.

Table 15.

The Distribution of Students' Attitudes and Self-Efficacy Perceptions towards Modal Hearing According to Grade Level of Education on the Basis of Faculty

	Faculty Type	Grade	N	\bar{X}	S	Sd	t	p
Attitudes	Faculty of Education	3	64	3.7824	.65434	135	1.332	.185
		4	73	3.9188	.54402			
	Faculty of Fine Arts	3	27	3.5688	.78982	56	.074	.942
		4	31	3.5829	.67791			
	Conservatory	3	39	3.9780	.62446	65	.270	.788
		4	28	3.9388	.52980			
	Total	259						
Self-Efficacy Perceptions	Faculty of Education	3	64	3.3214	.65379	135	2.240	.027
		4	73	3.5656	.62108			
	Faculty of Fine Arts	3	27	3.3862	.61101	56	.194	.847
		4	31	3.4194	.67882			
	Conservatory	3	39	3.3022	.72018	65	.315	.724
		4	28	3.3609	.79635			
	Total	259						

When Table 15 is examined, it can be said that students' attitudes towards modal hearing do not show a significant difference according to the grade level on the basis of faculty ($p>.05$). However, according to Table 15, it can be observed that the self-efficacy perceptions of the students studying in the Faculty of Education towards modal hearing differ according to the grade level ($p<.05$). When considering the mean scores of self-efficacy perceptions in the Faculty of Education, it can be stated that the students studying in the 4th grade consider themselves more competent in modal hearing compared to the students in the 3rd grade ($X=3.32-3.56$). It can be seen that the self-efficacy perceptions of the students studying in the Conservatory and Fine Arts Faculties towards modal hearing do not differ according to the grade level ($p>.05$).

Discussion & Conclusion

Professional music education is aimed at individuals who want to choose music as a profession. The purpose of professional music education is to train performers, composers, music technologists, musicologists, music educators, etc. in their respective field. From a professional point of view, Turkish

music education should be given in every aspect of music. Upon reviewing the relevant literature, it can be observed that there are many studies on the attitudes and self-efficacy perceptions of the students in professional music education, however, there is a lack of research on attitude and self-efficacy perception towards modal hearing. In the indirectly related studies of attitude and self-efficacy towards musical hearing education, it can be seen that the students have a positive attitude and see themselves as sufficient in this course (İnan, 2010; Lilioğlu, 2019; Yıldız, 2014). It is perceived that some studies focus on developing an attitude and self-efficacy perception scale about musical hearing and Turkish music courses (Canakay, 2006; Çelenk & Şen, 2016; Eldemir, 2015; Karakuş & Çelenk, 2020; Şen, 2011; Yıldız, 2014). In the studies conducted on Turkish music, especially in the departments where western music education is dominant, it is seen that the students do not consider themselves sufficient in the field of Turkish music and Turkish music education is not provided adequately (Apaydınlı, 2006; Er, 2012; Hasar, 2016; Kaçar, 2007; Lehimler, 2014, 2015; Özdemir, 2019; Yıldız & Türkmen, 2012; Yıldız, 2013).

This research determined that the students in music education had positive attitudes towards modal hearing and they considered themselves sufficient in modal hearing. Although there is no direct study on attitude and self-efficacy perception related to modal hearing, when the studies on attitude and self-efficacy perception towards Traditional Turkish music courses are examined, it is seen that these findings are in parallel with other studies (Adar, 2008; Bayrakçı, 2019; Kaya, 2022; Sarı, 2019; Şen & Çelenk, 2017; Şen, 2011).

Among the faculties, the lowest attitude score towards modal hearing belonged to the students of the Faculty of Fine Arts. Therefore, it can be said that students in the Faculty of Fine Arts have a more negative attitude towards modal hearing compared to other faculties. Furthermore, according to the data obtained, the highest attitude score belonged to the students studying in the Conservatory. Considering that conservatories provide more training on the performance and practice aspects of music compared to other faculties, this result can be considered natural. When the self-efficacy perception scores for modal hearing were examined, there was no significant difference between among all three faculties.

The study revealed that the attitudes and self-efficacy perceptions of the students towards modal hearing differed according to the gender variable, with male students exhibiting more positive attitudes compared to female students and considering themselves as more competent in modal hearing. In a study conducted by Kaya (2022), it was found that female music teacher candidates had more positive attitudes towards both Traditional Turkish Folk Music and Traditional Turkish Classical Music courses compared to male music teacher candidates. However, the results of this study indicated the opposite pattern. In this context, it can be said that females have a more positive attitude in Traditional Turkish Folk Music and Traditional Turkish Classical Music courses, but they have a more negative attitude towards modal hearing.

Based on the findings of the study, it was determined that the attitudes and self-efficacy perceptions of the students studying in the Faculty of Education and the Faculties of Fine Arts differed according to the gender variable. Male students exhibited more positive attitudes compared female students and considered themselves more competent. It was observed that the attitudes and self-efficacy perceptions of the students studying in the Conservatory did not differ according to the gender variable.

As a result of the research, it was seen that the attitudes and self-efficacy perceptions of the students towards modal hearing did not differ according to the age variable. In the study conducted by Lilioğlu (2019), it was determined that students' attitudes and self-efficacy perceptions towards music theory and hearing courses did not differ according to the age variable. In this context, it can be said that the age variable does not affect the attitude and self-efficacy perception in both modal hearing, and music theory and hearing courses.

According to the findings of the research, it was seen that the attitudes and their self-efficacy perceptions of the students towards modal hearing did not differ according to the grade level, and the grade level factor did not affect the attitude and self-efficacy perception. This result is consistent with the results of other studies (Bayrakçı, 2019; İnan, 2010; Kaya, 2022; Lilioğlu, 2019; Yıldız, 2014).

When considering faculties, it was determined that the self-efficacy perceptions of the students studying in the Faculty of Education differed according to the grade level, and the students in the 4th grade found themselves more competent in modal hearing compared to the students in the 3rd grade. In line with the results of this research, it can be suggested to give importance to the gender variable in modal hearing courses, to provide more space to modal hearing courses, especially in the Faculties of Fine Arts, to conduct more etudes and exercises to support modal hearing courses, to expand the study group and conduct similar research studies, particularly by carrying out performance tests specifically for modal hearing education in order to examine the relationship between attitude and self-efficacy studies towards modal hearing education and to conduct the research in different schools in different regions.

Author Contribution Rate

The authors contributed equally to the study.

Ethical Statement

All the rules stated in the “Higher Education Institutions Scientific Research and Publication Ethics Directive” were followed, and none of the “Actions Contrary to Scientific Research and Publication Ethics” in the second section of the directive were carried out.

Conflict of Interest Statement

The authors declare that there is no conflict of interest with any institution or person within the scope of the study.

Türkçe Sürümü

Giriş

Müzik, seslerin zaman (süre) içerisinde düzenlenmesi sanatıdır. Bu doğrultuda müzik yapabilmenin en temel yetisi seslerin ve sürelerin algılanmasıdır. Bu algılama becerisi müziksel işitme yeteneği olarak tanımlanır ve müziksel işitme eğitimi içerisinde yer alır. Müziksel işitme eğitimi müzik eğitiminin oldukça önemli ögesidir. Uçan (2018) müzik eğitimi genel, özengen ve mesleki olmak üzere üç ana türe ayırmaktadır. Genel müzik eğitimi her düzeye uygun, her yaşta herkese yönelik verilen ve bireyler üzerinde genel müzik kültürü oluşturmayı amaçlayan müzik eğitimidir. Özengen müzik eğitimi, müzik alanına ilgi duyan bireylere yönelik olup bu bireylere müziksel katılım, zevk ve doyum sağlamak amacı güder. Mesleki müzik eğitimi ise müziği meslek olarak seçecek bireylere yönelik olup mesleğin gerektirdiği müziksel davranışları, yeterlikleri ve birikimi kazandırmayı amaçlar. Müziksel işitme eğitimi özellikle mesleki müzik eğitimi içerisinde yoğunlukla verilmekte ve mesleğin gerektirdiği önemli müziksel becerileri kazandırmayı hedeflemektedir. Müziksel işitme eğitimi teori, okuma, yazma, algılama gibi birçok alanı içerisinde bulunduran komple bir süreçtir. Bu alanlar hem ayrı ayrı bir çalışma sürecini hem de birbirine bağlı bir bütünü ifade eder.

Müzik hem yapısı hem de içeriği açısından ayrı bir dildir. Bir dili oluşturan kurallar o dilin gramerini oluşturur. Müzik dilinin grameri de, müziğin oluşumu ve kullanımı sırasındaki tüm öğeleri kapsar. Bu öğeler ritim, ölçü, dizi, makam-tonalite, ezgi, biçim, örgü-doku, hız, gürlük ve anlatımdan oluşur. Bu öğeleriyle müziksel işitme okuma yazma öğretimi; müziksel işitme-algılama, müziksel okuma, müziksel yazma, müziksel belleme, müziksel düşünme, müziksel yaratma, müziksel çözümleme ve müziksel değerlendirmeye ilişkin davranış değişikliklerini hedefleyen yapısıyla mesleki müzik eğitiminin en temel alanı durumundadır (Özgür & Aydoğan, 1999, s. 3).

İşitme eğitimi genel olarak tampere sistemi içerisinde piyano enstrümanı kullanılarak verilmektedir. Türk müziği ses sistemi ise tampere sesler haricinde komalı sesleri de barındırmaktadır. Bu sistem içerisinde çeşitli makamlar yer almaktadır. Bu makamların algılanması için hem makamın yapısının bilinmesi hem de makam içinde yer alan seslerin doğru duyulması son derece önemlidir. Ayrıca Türk müziğinin ritmik yapısı batı müziğinden farklı olarak çeşitli ritimsel zenginlikler içerir. Bu durumda Türk müziğinin daha iyi anlaşılması ve algılanması için tampere sistem haricinde Türk müziğinin makamsal ve ritmik yapısını içeren müziksel işitme çalışmalarının yapılması gerekir.

Geleneksel Türk müziği hem biçimsel hem de müzikal yapısı gereği genel olarak Türk halk müziği ve Türk sanat müziği olarak iki farklı türe ayrılmaktadır. Türk müziğinin, en önemlilerinden olan halk müziği, günümüze kadar önemini kaybetmeden, varlığını korumuş ve geniş bir coğrafyaya etki ederek, geniş kitlelere sesini duyurmuş ve kuşaktan kuşağa aktararak varlığını sürdürmüştür. Coşkun'a (1984) göre halk müziği, kendine has çalgıları, çalış ve söyleyiş tavırları, türleri, biçimleri ve geniş dağarıyla ulusal kriterleri genlerinde taşıyan, halk biliminin diğer kollarıyla iç içe oluşan, yöresel müziklerin kaynaşmasıyla ortaya çıkan bir müzik türüdür (Coşkun, 1984, akt: Emnalar, 1998, s.1). Türk halk müziği, klasik Türk müziği dışında kalan yöresel müziklerin geniş repertuarı olarak da tanımlanabilir. Türk sanat müziği ise, bazı kesimlerce "saray müziği" bazı kesimlerce de klasik Türk müziği olarak isimlendirilir. Türk sanat müziği özellikle Osmanlı saray ve saray çevresinde gelişim göstererek tüm Osmanlı coğrafyasına yayılan bir müzik türüdür. 500'den fazla makam olduğu bilinmektedir, ancak bu makamlardan bazıları günümüze ulaşamamış ve kelimenin tam anlamıyla yok olmuştur. Bugün bu makamlardan 50'ye yakını en çok kullanılanlar arasındadır. Halk müziğinden farkı, besteci tabanlı olması ve sanatsal endişeler barındırıyor olmasıdır. Divan Müziği veya Klasik Türk Müziği olarak da bilinen ve geleneksel müziklerimiz arasında yer alan Klasik Türk Müziği, yerel Anadolu kültürlerinin ve Osmanlı kültürünün etkisi altında gelişmiş ve din birliği nedeniyle komşu İran ülkeleri ve Araplar kültürü oluşturmuş ve geliştirmiştir (Aydın, 2011, s. 15). Her iki müzik türüne bakıldığında da birbirinden farklı özellikleri olduğu kadar benzer yönlerinin de fazlasıyla bulunduğu görülmektedir. Bu konuda yapılan araştırmalar incelendiğinde (Ekici, 2009; Öztürk, 2014, 2015;

Pelikoğlu & Sümbüllü, 2008; Pelikoğlu, 2011; Sümbüllü, 2007) Türk sanat müziği ve Türk halk müziğinin makamsal ve ritimsel yapılarının benzer yapıda olduğu ve bu yüzden iki türün de Türk müziği çatısı altında birleşmesi gerektiği sonucuna ulaştığı görülmektedir.

Türk müziğinde makam, belirlenmiş aralıklarla uyumlu seslerden oluşmuş bir ses dizisinde kendine has seyir kuralları olan müzik cümlelerinin oluşturduğu çeşnidir. Makamı oluşturan en önemli özellikler; karar, aralıklar, seyir ve çeşnidir. Karar, makamın durduğu karar perdesidir ve dizinin birinci sesidir. Aralıklar, makamın dizisini oluşturan seslerin arasındaki uzaklığı belirtir. Çeşni, makamın seyir yapısı içerisinde belirli perdeler üzerinde yapılan duraklama veya gecikmeleri içerir ve makamların farklılıklarını ortaya koyan önemli bir etkidir (Karadeniz, 2012, s. 64).

Genel anlamıyla sesleri çözümleme, ayırt etme, tanımlama ve algılama olarak adlandırılan işitme eğitimi; tampere sistemden farklı olarak Türk müziğinde kullanılan perde sistemlerinin içindeki koma dereceleri ile farklılaşan diyez ve bemollerin öğrencilere aynı batı müziği işitme eğitiminde olduğu gibi farklı teknikler kullanılarak aktarılması düşüncesi ile makamsal işitme eğitimi adı altında karşımıza çıkmaktadır. Makamsal işitme eğitimi çoğu mesleki müzik eğitimi kurumunda ayrı bir ders olarak olmasa da özellikle Türk müziği eğitimi veren kurumlarda müziksel işitme dersinin içerisinde verilmektedir. Ayrıca geleneksel Türk müziği nazariyat ve repertuar derslerinde de makamsal işitmeye yönelik çalışmalar yapıldığı bilinmektedir.

Makamsal işitme eğitimi genellikle dersi işleyen öğreticinin kendi öğretim yöntemi ile şekillenmektedir. Temel müzik bilgisi kazanımlarından sonra Türk müziği nazariyatı ile desteklenen makamsal işitme eğitimi yine Türk müziği ses sistemleri ve makamsal yapısına bağlı kalarak oluşturulan dördü-beşli çalışmaları, dizi çalışmaları, solfej ve dikte çalışmaları ile öğrencilerin makamsal işitme eğitimleri tamamlanmaya çalışılmaktadır. Dikte ve solfej çalışmalarının hemen öncesinde öğretilmeye çalışılan Türk müziği nazariyatı, konunun anlaşılabilirlik ve kalıcılığı bakımından önem arz etmektedir. Dikte ve solfej çalışmalarının yanında Türk müziği deşifre çalışmaları, öğrencilerin bellek, dikkat ve yeteneklerinin de yine ön plana çıktığı bölümdür. Ayrıca deşifre becerisinin, öğrencilerin çalma-söyleme becerilerinin de gelişmesine yardımcı olduğu düşünülmektedir.

Türk müziği eğitiminde eski zamanlardan beri meşk yöntemi önemli bir yere sahiptir. Kendine has öğretim yapısı içerisinde hiyerarşik temelleri ve kuralları olan bu yöntem, yalnızca eser geçmek değil, öğreticinin öğrenciye kendi müzikal kişiliğini yansıttığı ve bu müzikal anlayışla öğrencinin olgunlaşmasını hedefleyen bir süreci kapsar. Meşk sisteminde, nota yazımı kullanılmadığı için en önemli müzikal beceri işitsel hafızadır (Başuğur, 2016, s. 98).

Türk müziğine yönelik verilen müziksel işitme eğitimi, makamların dizileri, perdeleri, aralıkları, seyir yapıları, çeşnileriyle birlikte ve Türk müziğinin önemli yapısını oluşturan usul yapılarının algılanmasını gerektiren karmaşık bir süreçtir. Türk müziğinin doğru algılanmasında makam yapılarının anlaşılması, perde hakimiyeti ve entonasyon çok önemlidir. Türk müziğinin doğru işitilmesi makamı oluşturan perdelerin arasındaki geçiş bağlantılarının algılanmasıyla doğru orantılıdır (Öner, 2021, s. 206). Makamlar algılanırken önce diziyi oluşturan aralıkların, dördü ve beşlilerin tanınması, daha sonrada makamın seyir özelliklerinin iyi algılanması gerekir. Şen ve Burç (2016) tarafından yapılan araştırmada, makamı algılamadaki en önemli faktörler; makamın seyri, dizisi, başlangıç sesi, bitiş sesi olarak belirlenmiştir. Başuğur (2016) ise müzik eğitimi alan öğrencilerin Türk müziği repertuarında çok eser bulunan makamları daha kolay algıladıklarını ve makam tanımada repertuar eğitiminin önemli olduğunu belirtmektedir. Avcı Akbel (2021) Türk müziği nazariyatı derslerini alan lisans öğrencileriyle yaptığı çalışmada, en yeterli hissedilen alanın icra olduğu, en yetersiz hissedilen alanın ise dinleyerek makam ve makam geçkilerini tespit etme olduğunu belirtmektedir.

Mesleki müzik eğitimi veren kurumlarda makamsal işitme çalışmaları genellikle müziksel işitme derslerinde değil de Türk müziği nazariyat ve repertuarı içeren derslerde verilmeye çalışılmaktadır ve genellikle batı müziği işitme eğitimi gibi sistematik bir temel içerisinde verilmemektedir.

Hasar (2016) özellikle müzik öğretmenliği bölümlerinde mezun olan çoğu öğretmen ve öğretmen adayının Türk müziği alanında kendilerini yetersiz hissettiğini ve mesleki yaşantılarında kendi imkânları

doğrultusunda Türk müziğini öğrenmeye ve algılamaya çalıştıklarını belirtmektedir. Özellikle MEB eğitim programlarında, gittikçe ağırlığı artan Türk müziğinin kuramsal olarak bilinse de icrası esnasında sorunlar yaşandığını, gösteri ve etkinliklerde Türk müziğinin kullanılması yönünde müzik toplulukları oluşturulup bu toplulukların eğitime ve idare edilme aşamasında da birtakım sorunlar ve aksaklıklar yaşandığını belirtmektedir (s. 5). Kaçar (2007) müzik öğretmenliği bölümlerinde öğrencilerin uzun yıllar Batı müziği eğitimi ve öğretimi ile yetiştirildiğini fakat mesleki hayatlarında eğitim müfredatlarında neredeyse hiç yer almayan geleneksel müzik türleri ve ona bağlı olarak geleneksel çalgıların kullanılmasına yönelik çoğu beceri ile yüz yüze kaldıklarını belirtmektedir. Ayrıca, müzik öğretmenlerinin mesleki yaşantılarında çokça karşılaştıkları geleneksel müzikleri daha sonradan kendi imkanlarıyla öğrenmek durumunda kaldıklarını belirtmektedir.

Yıldırım (2012) müziksel işitme derslerinde makamsal içeriklerin niteliğinin artırılması gerektiğini belirtmektedir. Özellikle mesleki eğitim veren kurumlarda verilen müziksel işitme derslerinde sadece tampere sistem içerisinde yapılan çalışmaların öğrencilerin makamsal işitme becerilerinin geliştirilmesi açısından yeterli olmadığı görülmektedir. Yıldız ve Türkmen (2012) tarafından yapılan bir araştırmada, konservatuvar eğitimcilerinin işitme eğitimi konusunda görüşleri alınmıştır. Konservatuardaki öğretmenler, güzel sanatlar liselerinden gelen öğrencilerin batı müziği solfeji konusunda yeterli ve başarılı olduklarını ancak Türk müziği solfeji konusunda yetersiz ve başarısız olduklarını belirtmiş ve bunun sebebi olarak da güzel sanatlar liselerinde Türk müziği ağırlıklı derslerinin yetersizliğinden dolayı olduğunu ifade etmişlerdir (akt: Yıldız, 2013, s. 6).

Yukarıda bahsedilen bilgiler ışığında yapılacak olan bu çalışma, mesleki müzik eğitimi alan öğrencilerin makamsal işitmeye yönelik tutum ve özyeterlik algılarının belirlenmesi üzerine odaklanmıştır. Hem yerli hem de yabancı literatürde müzik alanına yönelik tutum ve özyeterlik çalışmaları çokça yer almasına rağmen (Adar, 2008; Ark vd., 1980; Barrett, vd., 2020; Bayrakçı, 2019; Canakay, 2006; Craske & Craig, 1984; Çelenk & Şen, 2016; Eldemir, 2015; Guan & Matsunobu, 2022; İnan, 2010; Karakuş & Çelenk, 2020; Kaya, 2022; Kibici, 2022; Kim & Kyoung Song, 2020; Legette, 2003; Lilioğlu, 2019; Lynxwiler & Gay, 2000; McCarthy vd., 2019; Mcpherson & McCormick, 2006; Nielsen, 2004; Nolin & Newman, 1980; Price & Swanson, 1990; Ritchie & Williamon, 2011; Sarı, 2019; Shaw & Tomcala, 1976; Şen & Çelenk, 2017; Şen, 2011; Tyson, 2006; Yıldız, 2014) Türk müziği alanında yapılan çalışmaların yeterli düzeyde olmadığı görülmektedir. Özellikle Türk müziğinin işitme, icra, söyleme gibi özel alanlarında öğrencilerin tutum ve özyeterliklerini ortaya koyacak araştırmalara ihtiyaç vardır. Bu bağlamda araştırmanın amacı, Türkiye’de Mesleki Müzik Eğitimi veren kurumlardan Eğitim Fakülteleri, Güzel Sanatlar Fakülteleri ve Konservatuvarların Müzik Bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin makamsal işitmeye ilişkin tutumları ve özyeterlik algılarını belirleyerek, elde edilen veriler doğrultusunda bir durum değerlendirmesi yapmaktır. Bu amaç doğrultusunda aşağıda verilen sorulara yanıt aranmıştır.

1. Öğrencilerin “Makamsal işitmeye yönelik” tutum ve öz yeterlik algısı puanları nasıldır?
2. Öğrencilerin “Makamsal işitmeye yönelik” tutum ve öz yeterlik algıları, cinsiyet değişkenine göre farklılık göstermekte midir?
3. Öğrencilerin “Makamsal işitmeye yönelik” tutum ve öz yeterlik algıları, yaş değişkenine göre farklılık göstermekte midir?
4. Öğrencilerin “Makamsal işitmeye yönelik” tutum ve öz yeterlik algıları, öğrenim gördüğü sınıf düzeyine göre farklılık göstermekte midir?

Yöntem

Araştırmanın bu kısmı, araştırmanın türünü, çalışma grubunu, veri toplama araçlarını, elde edilen verilerin analizinde kullanılacak istatistiksel yöntem ve teknikleri içermektedir.

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, mesleki müzik eğitimi alan öğrencilerin makamsal işitmeye yönelik öz yeterlik ve tutumlarını tespit etmeyi amaç edinen betimsel bir çalışmadır. Betimsel çalışmalar, belirlenen konuyla

alakalı mevcut olan durumu saptamayı, olayı tanımlayarak tespit edilen durumu anlamayı ve çözümlemeyi amaçlayan çalışmalardır (Arıkan, 2017, s. 27).

Yapılan bu araştırmanın modeli betimsel çalışmalar içerisinde sıkça kullanılan tarama modelidir. Tarama modelleri, birden fazla birimden meydana gelen bir oluşumda, evren hakkında genel bir sonuca varmak amacı ile evrenin tümü ya da ondan seçilecek bir grup, örnek ya da örneklem alanında değerlendirilebilen tarama çalışmalarıdır. Araştırma konusu olan olay, birey ya da nesne, kendi şart ve seçenekleri dâhilinde ve müdahale etmeksizin olduğu gibi saptanmaya çalışılır (Karasar, 2006, s. 79). Bu araştırma, Atatürk Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu Güzel Sanatlar Birim Etik Kurulu Başkanlığının 12/05/2022 tarihli E-91464383-050.02.02-2200142177 sayılı kararı ile alınan izinle yürütülmüştür.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubu yansız ve rastgele olarak seçilmiş Türkiye’de bulunan 12 üniversitenin eğitim fakülteleri, güzel sanatlar fakülteleri ve konservatuvarların müzik bölümlerinde 2021-2022 eğitim-öğretim yılında öğrenim görmekte olan lisans 3. ve 4. sınıf öğrencilerinden makamsal işitmeye yönelik ders almış olan 259 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmaya katılan öğrencilerle ilgili demografik bilgiler Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1.
Öğrenci Çalışma Grubuna Ait Demografik Bilgiler

Demografik Özellikler	Alt Kriterler	F	%	
Cinsiyet	Kadın	123	47.5	
	Erkek	136	52.5	
Yaş	17-22 yaş	101	39.0	
	23-28 yaş	132	51.0	
	29 yaş ve üzeri	26	10.0	
Sınıf	Lisans 3	129	49.8	
	Lisans 4	130	50.2	
Öğrenim Görülen Fakülte Türü	Eğitim Fakültesi	137	52.9	
	Güzel Sanatlar Fakültesi	58	22.4	
	Konservatuvar	64	24.7	
Öğrenim Görülen Üniversite	Öğrenim Görülen Üniversite	36	13.9	
	Atatürk Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Bölümü	52	20.1	
	Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bilimleri Bölümü	13	5.0	
	Atatürk Üniversitesi Türk Müziği Konservatuvarı	21	8.1	
	Kafkas Üniversitesi Devlet Konservatuvarı	6	2.3	
	Ardahan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü	16	6.2	
	Sakarya Üniversitesi Devlet Konservatuvarı	14	5.4	
	Mustafa Kemal Üniversitesi Türk Müziği Konservatuvarı	39	15.1	
	İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Bölümü	9	3.5	
	Trabzon Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Bölümü	11	4.2	
	Binali Yıldırım Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Bölümü	34	13.1	
	Van Yüzüncü yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Bölümü	8	3.1	
	Ağrı Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Bölümü	8	3.1	
	Toplam		259	100

Tablo 1'e göre katılımcıların çoğunluğunun kadın katılımcılardan oluştuğu, sınıf düzeyinin büyük oranda aynı olduğu görülmektedir.

Verilerin Toplanması

Araştırmada veriler araştırmacılar tarafından geliştirilen "Makamsal İşitmeye Yönelik Tutum" ve Makamsal İşitmeye Yönelik Öz yeterlik" ölçekleri ile toplanmıştır. "Makamsal İşitmeye Yönelik Tutum" ve Makamsal İşitmeye Yönelik Öz yeterlik" taslak ölçekleri geçerlik ve güvenilirlik analizleri için Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bilimleri Bölümünde öğrenim görmekte olan ve makamsal işitme eğitimi üzerine dersler almış 62 öğrenciye uygulanmıştır. Deneme uygulamasının ardından hatalı ve yanlış olan anketler geçersiz sayılmış 54 anket geçerlik güvenilirlik analizleriyle değerlendirilmiştir. Ölçek maddeleri, "Kesinlikle Katılmıyorum", "Katılmıyorum", "Kararsızım", "Katılıyorum" ve "Kesinlikle Katılıyorum" olacak şekilde beşli likert tipinde tasarlanmıştır. Ölçekler kapsam geçerliliği için iki eğitim bilimleri uzmanı, iki müzik eğitimcisi ve bir dil uzmanı olmak üzere toplam beş uzmana değerlendirilmesi için sunulmuştur.

Makamsal İşitmeye Yönelik Tutum Ölçeği

Makamsal işitmeye yönelik tutum ölçeği oluşturulurken öncelikle ilgili literatürde bulunan tutum ölçekleri incelenmiş ve yapılan incelemeler sonucunda madde havuzu oluşturulmuştur. 12 olumlu 13 olumsuz olmak üzere toplam 25 maddelik taslak ölçeğin ilk hâli belirlenmiş ve uzman görüşüne sunulmuştur. Uzman kişilerden gelen dönütler kapsamında ölçeklerde yer alan ifadeler üzerinde gerekli düzenlemeler yapılmış ve tekrar uzman değerlendirmesine sunulmuştur. Son hâli oluşturulan tutum ölçeği 6 olumlu, 8 olumsuz olmak üzere toplamda 14 sorudan oluşturulmuştur.

Tablo 2.

Makamsal İşitme Eğitimine Yönelik Tutum Ölçeği Madde Analizi

Maddeler	Madde Silindiğinde Ölçek Ortalaması	Madde Silindiğinde Ölçek Varyansı	Çoklu Korelasyonun Karekökü	Madde Silindiğinde Cronbach Alfa
S 1	47.54	62.517	.808	.848
S 2	47.43	62.249	.698	.852
S 3	47.59	62.057	.832	.846
S 4	48.04	65.546	.514	.863
S 5	47.80	61.750	.739	.850
S 6	47.20	69.486	.387	.869
S 7	47.56	60.704	.800	.846
S 8	47.09	72.727	.218	.875
S 9	48.87	88.228	-.681	.917
S 10	47.57	62.438	.678	.853
S 11	47.48	63.990	.670	.855
S 12	47.57	62.777	.707	.852
S 13	47.20	65.675	.641	.857
S 14	46.94	67.638	.585	.860

Tablo 2'de verilen madde-toplam korelasyonları göz önüne alındığında güvenilirliği önemsenebilecek ölçüde azaltan bir maddeye rastlanmamıştır. Bu bağlamda, ölçülebilecek özellik ile ölçülen özelliklerin aynı olduğu ve makamsal işitme eğitimine yönelik tutum ölçeğinde verilen 14 maddenin ölçülebilecek nitelikte oldukları söylenilebilir.

Tablo 3'te makamsal işitme eğitimine yönelik tutum ölçeğinin güvenilirliğini belirlemek için ölçek maddelerinin Cronbach's Alpha iç tutarlılık katsayıları incelenmiştir.

Tablo 3'de görüldüğü gibi ölçeğin tamamı için güvenilirlik katsayısı (Cronbach's Alpha) 0.871 olarak belirlenmiştir. Kabul edilebilir $r=0.70$ seviyesinin üzerinde olan Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısına göre, ölçeğin iç tutarlılığa sahip olduğu ve oldukça güvenilir olduğu söylenebilir.

Tablo 3.
Makamsal İşitme Eğitimine Yönelik Tutum Ölçeği Cronbach Alfa Analizi Sonuçları

Makamsal İşitme Eğitimine Yönelik Tutum Ölçeği	Madde Sayısı	Cronbach Alfa
	14	0.871

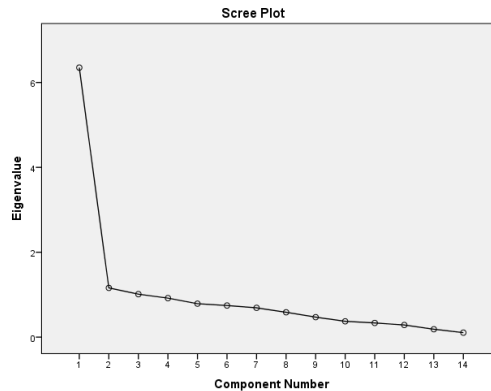
Ölçeğin iç geçerliliği için tutum puanları büyükten küçüğe doğru sıralanmış, alt %27'lik grup ve üst %27'lik gruplar belirlenerek gruplar arası t testi uygulanmıştır. Yapılan analiz sonucunda, alt %27'lik gruba üst %27'lik grubun tutum puanları arasında anlamlı farklılık olduğu ($t_{28}=18.751$, $p=.000<.01$) ve ölçeğin iç geçerliğe sahip olduğu tespit edilmiştir.

Ölçeğin yapı geçerliği için faktör analizi yapılmıştır. Öncelikle hazırlanan ölçeğin faktör analizine uygunluğunun test edilmesi için Kaiser-Meyer-Olkin ve Bartlett testi yapılmış ve ölçeğin faktör analizine uygun olduğu tespit edilmiştir ($p=.000<.05$). Ölçeğe ilişkin yapılan faktör analizi sonuçları Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4.
Makamsal İşitme Eğitimine Yönelik Tutum Ölçeği Faktör Analizi

Maddeler	Başlangıç Özdeğerleri	Kareli Yüklerin Toplamı	Kareli Yüklerin Döndürülmüş
	Toplamı	Varyans Yüzdeleri	Toplamı Yığılmalı Yüzde
1	6.350	45.358	45.358
2	1.159	8.281	53.639
3	1.012	7.231	60.870
4	.918	6.560	67.430
5	.788	5.626	73.056
6	.744	5.313	78.369
7	.690	4.928	83.297
8	.585	4.181	87.479
9	.471	3.362	90.840
10	.372	2.658	93.498
11	.334	2.386	95.884
12	.286	2.039	97.924
13	.186	1.327	99.251
14	.105	.749	100.000

Tablo 4'e göre faktör analizi yapılan 14 maddenin öz değeri 1'den büyük olan 3 faktör altında bulunduğu görülmektedir. Bu üç faktörün ölçeğe ilişkin açıklanan varyansı %60.870'dir. Ölçeğin faktör sayısını belirlemeye yönelik oluşturulan "scree" sinama grafiği Şekil 1 'de verilmiştir.

Şekil 1. *Makamsal İşitme Eğitimine Yönelik Tutum Ölçeği "Scree" Sinama Grafiği*

Şekil 1'de verilen grafik incelendiğinde, birinci faktörden sonra hızlı bir düşüş olduğu görülmektedir. Bu da ölçeğin, genel olarak bir faktöre altında toplanabileceğini göstermektedir. Grafikte birinci faktörden

sonra gelen diğer faktörler genellikle yatay bir düzlem içerisinde hareket etmektedir. Yani birinci faktörden sonraki faktörlerin faydaları varyansın ilk faktörü ile benzerdir. Büyüköztürk'e (2014) göre, birinci faktörün öz değerinin ikinci faktörün öz değerinin 3 katından fazla olması ölçeğin tek boyutlu olduğunun kanıtı olarak alınabilir (s. 134). Bu bağlamda, oluşturulan makamsal işitmeye yönelik tutum ölçeği tek faktörlü olarak kabul edilmiştir.

Makamsal İşitmeye Yönelik Öz yeterlik Algısı Ölçeği

Makamsal işitmeye yönelik öz yeterlik algısı ölçeği oluşturulurken öncelikle ilgili literatürde bulunan öz yeterlik algısı ölçekleri incelenmiş ve yapılan incelemeler sonucunda madde havuzu oluşturulmuştur. On dört olumlu on bir olumsuz olmak üzere toplam 25 maddelik taslak ölçeğin ilk hâli belirlenmiş ve uzman görüşüne sunulmuştur. Uzman kişilerden gelen dönütler kapsamında ölçeklerde yer alan ifadeler üzerinde gerekli düzenlemeler yapılmış ve tekrar uzman değerlendirmesine sunulmuştur. Son hâli oluşturulan öz yeterlik algısı ölçeği sekiz olumlu, altı olumsuz olmak üzere toplamda 14 sorudan oluşturulmuştur.

Tablo 5.

Makamsal İşitme Eğitimine Yönelik Öz yeterlik Algısı Ölçeği Madde Analizi

Maddeler	Madde Silindiğinde Ölçek Ortalaması	Madde Silindiğinde Ölçek Varyansı	Çoklu Korelasyonun Karekökü	Madde Silindiğinde Cronbach Alfa
S 1	43.67	87.434	.443	.900
S 2	44.07	83.579	.639	.892
S 3	43.61	88.846	.373	.902
S 4	43.94	83.336	.644	.892
S 5	43.63	83.596	.647	.892
S 6	44.04	81.584	.664	.891
S 7	43.67	83.396	.674	.891
S 8	43.52	83.047	.541	.897
S 9	43.57	85.381	.600	.894
S 10	43.94	84.544	.678	.891
S 11	43.39	86.657	.492	.898
S 12	43.85	82.506	.648	.892
S 13	43.83	81.726	.700	.889
S 14	46.94	67.638	.585	.860

Tablo 5'te madde-toplam korelasyonları göz önüne alındığında güvenilirliği önemsenebilecek ölçüde azaltan bir maddeye rastlanmamıştır. Bu bağlamda, ölçülebilecek özellik ile ölçülen özelliklerin aynı olduğu ve makamsal işitme eğitimine yönelik öz yeterlik algısı ölçeğinde verilen 14 maddenin ölçülebilecek nitelikte oldukları söylenilebilir.

Tablo 6'da makamsal işitme eğitimine yönelik öz yeterlik algısı ölçeğinin güvenilirliği için ölçek maddelerinin Cronbach Alpha iç tutarlık katsayıları incelenmiştir.

Tablo 6.

Makamsal İşitme Eğitimine Yönelik Öz yeterlik Algısı Ölçeği Cronbach Alfa Analizi

Makamsal İşitme Eğitimine Yönelik Öz yeterlik Algısı Ölçeği	Madde Sayısı	Cronbach Alfa
	14	0.901

Tablo 6'da görülebileceği gibi ölçeğin bütününe ilişkin güvenilirlik katsayısı (Cronbach Alfa) 0.901 olarak tespit edilmiştir. Cronbach Alpha iç tutarlık katsayısı kabul edilebilir düzey olan $r = 0.70$ değerinin üzerinde olmasından dolayı ölçeğin iç tutarlığa sahip olduğu ve yüksek derecede güvenilir bir ölçek olduğu söylenebilir.

Ölçeğin iç geçerliliği için tutum puanları büyükten küçüğe doğru sıralanmış, alt %27'lik grup ve üst %27'lik gruplar belirlenerek gruplar arası t testi uygulanmıştır. Yapılan analiz sonucunda alt %27'lik grupla üst %27'lik grubun tutum puanları arasında anlamlı farklılık olduğu ($t_{28} = 11.303$, $p = .000 < .01$) ve ölçeğin iç geçerliğe sahip olduğu tespit edilmiştir.

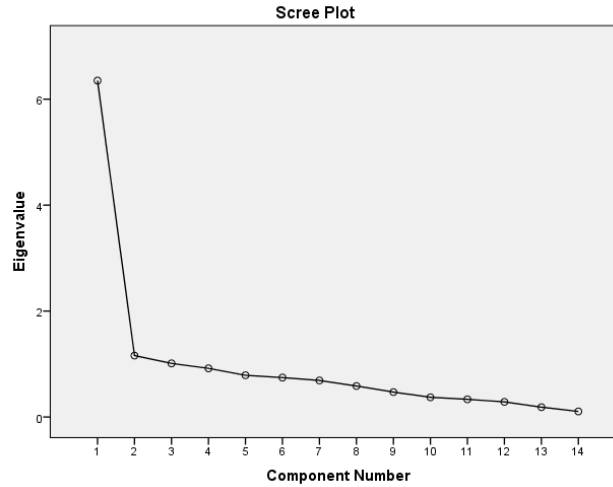
Ölçeğin yapı geçerliği için faktör analizi yapılmıştır. Öncelikle hazırlanan ölçeğin faktör analizine uygunluğunun test edilmesi için Kaiser-Meyer-Olkin ve Bartlett testi yapılmış ve ölçeğin faktör analizine uygun olduğu tespit edilmiştir ($p = .00 < .05$). Faktör analizi sonuçları Tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 7.

Makamsal İşitme Eğitimine Yönelik Öz yeterlik Algısı Ölçeği Faktör Analizi

Maddeler	Başlangıç Özdeğerleri	Kareli Yüklerin Toplamı	Kareli Yüklerin Döndürülmüş
	Toplamı	Varyans Yüzdesi	Toplamı Yığılmalı Yüzde
1	6.098	46.904	46.904
2	1.137	8.747	55.651
3	.957	7.363	63.014
4	.873	6.715	69.729
5	.754	5.798	75.527
6	.691	5.315	80.842
7	.644	4.954	85.796
8	.486	3.739	89.535
9	.378	2.904	92.439
10	.342	2.634	95.073
11	.319	2.451	97.524
12	.210	1.619	99.142
13	.111	.858	100.000
14	.105	.749	100.000

Tablo 7 incelendiğinde analize alınan 14 maddenin öz değeri 1’den büyük olan 2 faktör altında toplandığı gözlemlenmektedir. Ölçeğe ilişkin açıklanan varyans %55.651’dir. Ölçeğin faktör sayısını belirlemeye yönelik oluşturulan "scree" sınama grafiği Şekil 2’de verilmiştir.

Şekil 2. *Makamsal İşitme Eğitimine Yönelik Öz yeterlik Algısı Ölçeği "Scree" Sınama Grafiği*

Şekil 2’de verilen grafik incelendiğinde, birinci faktörden sonra hızlı bir düşüş olduğu görülmektedir. Bu da ölçeğin, genel olarak bir faktöre altında toplanabileceğini göstermektedir. Grafikte birinci faktörden sonra gelen diğer faktörler genellikle yatay bir düzlem içerisinde hareket etmektedir. Yani birinci faktörden sonraki faktörlerin faydaları varyansın ilk faktörü ile benzerdir. Büyüköztürk’e (2014) göre, birinci faktörün öz değerinin ikinci faktörün öz değerinin 3 katından fazla olması ölçeğin tek boyutlu olduğunun kanıtı olarak alınabilir (s. 134). Bu bağlamda, oluşturulan makamsal işitmeye yönelik öz yeterlik algısı ölçeği tek faktörlü olarak kabul edilmiştir.

Veri Analizi

Araştırmada, “Makamsal İşitmeye Yönelik Tutum” ve Makamsal İşitmeye Yönelik Öz yeterlik Algısı” ölçeklerinden elde edilen veriler SPSS20.0 analiz programına girilmiş ve istatistik testleri ile analiz edilmiştir. Tutum ve öz yeterlik algısı puanları için yüzde (%) ve frekans (f) analizi yapılmıştır. Değişkenlere göre puanların analizinde; iki değişkenli analizler için T- testi, çok değişkenli analizler için ise One-Way ANOVA testi uygulanmıştır. Çok değişkenlerde, farklılığın hangi yönde olduğunun tespit edilmesi için Post Hoc testleri içerisinde yer alan Scheffe testi uygulanmıştır.

Bulgular

Araştırmanın bu bölümünde, elde edilmiş veriler gerekli olan istatistik testleriyle analiz edilmiş ve elde edilen bulgular yorumlanarak sunulmuştur. Bu doğrultuda, araştırma için belirlenen alt problemler sıra ile verilmiş, elde edilen istatistiksel veriler tablolar halinde gösterilmiştir.

Mesleki Müzik Eğitimi Alan Öğrencilerin Makamsal İşitme Eğitimine Yönelik Tutum ve Öz yeterlik Algısı Puanlarına İlişkin Bulgular

Bu bölümde, “Mesleki müzik eğitimi alan öğrencilerin makamsal işitme eğitimine yönelik tutum ve öz yeterlik algısı puanları nasıldır?” sorusuna ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin makamsal işitmeye yönelik tutum ve öz yeterlik algılarını içeren veriler tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8.

Makamsal İşitme Eğitimine Yönelik Tutum ve Öz yeterlik Algısı Puanlarının Dağılımı

	N	\bar{X}	ss
Makamsal işitmeye yönelik tutum puanı	259	3.81	0.64
Makamsal işitmeye yönelik öz yeterlik algısı puanı	259	3.40	0.67

Tablo 8’e göre, müzik eğitimi alan öğrencilerin makamsal işitmeye yönelik tutum puan ortalaması 3.81’dir. Bu sonuca göre müzik eğitimi alan öğrencilerin makamsal işitmeye yönelik tutumlarının “olumlu” düzeyde olduğu söylenebilir. Ayrıca müzik eğitimi alan öğrencilerin makamsal işitmeye yönelik öz yeterlik algı puan ortalaması 3.40’dır. Bu sonuca göre müzik eğitimi alan öğrencilerin makamsal işitmeye yönelik öz yeterlik algılarının “iyi” düzeyde olduğu söylenebilir. Bu bağlamda, müzik eğitimi alan öğrencilerin makamsal işitmeye yönelik tutumlarının olumlu olduğu ve makamsal işitme konusunda kendilerini yeterli gördükleri anlaşılmaktadır.

Tablo 9’da öğrencilerin, öğrenim gördükleri fakülterlere göre makamsal işitmeye yönelik tutum ve öz yeterlik algısı puanları incelenmiştir.

Tablo 9.

Makamsal İşitme Eğitimine Yönelik Tutum ve Öz yeterlik Algısı Puanlarının Fakülte Bazında Dağılımı

Eğitim Fakültesi	N	\bar{X}	ss
Eğitim Fakültesi			
Makamsal işitmeye yönelik tutum puanı	137	3.85	0.59
Makamsal işitmeye yönelik öz yeterlik algısı puanı	137	3.45	0.64
Güzel Sanatlar Fakültesi			
Makamsal işitmeye yönelik tutum puanı	58	3.57	0.72
Makamsal işitmeye yönelik öz yeterlik algısı puanı	58	3.40	0.64
Konservatuvar			
Makamsal işitmeye yönelik tutum puanı	67	3.96	0.58
Makamsal işitmeye yönelik öz yeterlik algısı puanı	67	3.32	0.74

Tablo 9’a göre öğrenim görülen fakülter bazında en düşük tutum puanı 3.57 ile güzel sanatlar fakültesinin öğrencilerine aittir. Bu puan ana ortalama tutum puanı olan 3.81’den düşüktür. Bu bağlamda güzel sanatlar fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin diğer fakülterlere oranla makamsal işitmeye daha olumsuz tutum sergiledikleri söylenebilir. Ayrıca elde edilen verilere göre en yüksek tutum puanı 3.96 ile konservatuvarda öğrenim gören öğrencileri aittir. Bu puan ana ortalama tutum puanı olan 3.81’den

yüksektir. Konservatuvarların diğer fakülterlere göre müziğin icra ve uygulama boyutlarına yönelik daha fazla eğitim verdiği düşünüldüğünde, bu sonucun doğal olduğu düşünülebilir. Tablo 11’de yer alan öz yeterlik algısı puanlarına bakıldığında ise üç fakültenin de öz yeterlik algısı puanlarının ana ortalama puanı olan 3.40’a yakın olduğu ve önemli bir farklılık görülmediği söylenebilir.

Mesleki Müzik Eğitimi Alan Öğrencilerin Makamsal İşitmeye Yönelik Tutum ve Öz yeterlik Algılarının Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılık Gösterip Göstermediğine İlişkin Bulgular

Bu bölümde, “Mesleki müzik eğitimi alan öğrencilerin makamsal işitmeye yönelik tutum ve öz yeterlik algıları, cinsiyet değişkenine göre farklılık göstermekte midir?” sorusuna ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Tablo 10’da öğrencilerin makamsal işitmeye yönelik tutum ve öz yeterlik algılarının cinsiyet değişkenine göre dağılımını içeren T-Testi analiz sonuçları verilmiştir.

Tablo 10.

Öğrencilerin Makamsal İşitmeye Yönelik Tutum ve Öz Yeterlik Algılarının Cinsiyet Değişkenine Göre Dağılımı

	Cinsiyet	N	\bar{X}	S	sd	t	p
Tutum	Erkek	123	3.9704	.61953	257	3.747	.000
	Kadın	136	3.6791	.62958			
	Toplam	259					
Öz yeterlik Algısı	Erkek	123	3.5978	6.6927	257	4.508	.000
	Kadın	136	3.2348	6.2675			
	Toplam	259					

Tablo 10 incelendiğinde katılımcı öğrencilerin makamsal işitmeye yönelik tutumları, cinsiyet değişkenine göre farklılık göstermektedir ($p < .05$). Tutum puan ortalamalarına bakıldığında, makamsal işitme konusunda erkek öğrencilerin kadın öğrencilere göre daha olumlu tutum sergiledikleri söylenebilir ($X = 3.97-3.67$). Yine Tablo 10’a göre katılımcı öğrencilerin makamsal işitmeye yönelik öz yeterlikleri, cinsiyet değişkenine göre farklılık göstermektedir ($p < .05$). Öz yeterlik algısı puan ortalamalarına bakıldığında, erkek öğrencilerin kadın öğrencilere göre makamsal işitme konusunda kendilerini daha yeterli gördükleri söylenebilir ($X = 3.59-3.23$).

Tablo 11’de öğrencilerin makamsal işitmeye yönelik tutum ve öz yeterlik algılarının cinsiyet değişkenine göre fakülte bazında dağılımı verilmiştir.

Tablo 11 incelendiğinde eğitim fakültesi ve güzel sanatlar fakültelerinde öğrenim gören öğrencilerin makamsal işitmeye yönelik tutumlarının cinsiyet değişkenine göre farklılık gösterdiği görülmektedir ($p < .05$). Bu iki fakültede de tutum puan ortalamalarına bakıldığında, erkek öğrencilerin kadın öğrencilere göre daha olumlu tutum sergiledikleri söylenebilir ($X = 3.92-3.75$; $X = 3.82-3.34$). Konservatuvarda öğrenim gören öğrencilerin ise makamsal işitmeye yönelik tutumlarının cinsiyet değişkenine göre farklılık göstermediği görülmektedir ($p > .05$). Yine Tablo 13’e göre eğitim ve güzel sanatlar fakültelerinde öğrenim gören öğrencilerin makamsal işitmeye yönelik öz yeterlik algılarının cinsiyet değişkenine göre farklılık gösterdiği görülmektedir ($p < .05$). Bu iki fakültede öz yeterlik algısı puan ortalamalarına bakıldığında, erkek öğrencilerin kadın öğrencilere göre daha yeterli oldukları söylenebilir ($X = 3.61-3.31$; $X = 3.69-3.13$). Konservatuvarda öğrenim gören öğrencilerin ise makamsal işitmeye yönelik öz yeterlik algılarının cinsiyet değişkenine göre farklılık göstermediği görülmektedir ($p > .05$).

Tablo 11.

Öğrencilerin Makamsal İşitmeye Yönelik Tutum ve Öz yeterlik Algılarının Cinsiyet Değişkenine Göre Fakülte Bazında Dağılımı

	Eğitim Fakültesi	N	\bar{X}	S	Sd	t	p	
Tutum	Erkek	61	3.9801	.63274	135	2.217	.028	
	Kadın	76	3.7547	.55590				
	Güzel Sanatlar Fakültesi							
	Erkek	28	3.8240	.65016	56	2.639	.011	
	Kadın	30	3.3452	.72579				
	Konservatuvar							
	Erkek	35	4.0837	.55693	65	1.824	.073	
	Kadın	32	3.8281	.58981				
	Toplam	259						
	Öz yeterlik Algısı	Eğitim Fakültesi	N	\bar{X}	S	Sd	t	p
Erkek		61	3.6183	.67308	135	2.773	.006	
Kadın		76	3.3177	.59435				
Güzel Sanatlar Fakültesi								
Erkek		28	3.6913	.63325	56	3.623	.001	
Kadın		30	3.1357	.53332				
Konservatuvar								
Erkek		35	3.4887	.68495	65	1.891	.063	
Kadın		32	3.1496	.78317				
Toplam		259						

Mesleki Müzik Eğitimi Alan Öğrencilerin Makamsal İşitmeye Yönelik Tutum ve Öz yeterlik Algılarının Yaş Değişkenine Göre Farklılık Gösterip Göstermediğine İlişkin Bulgular

Bu bölümde, “Mesleki müzik eğitimi alan öğrencilerin makamsal işitmeye yönelik tutum ve öz yeterlik algıları, yaş değişkenine göre farklılık göstermekte midir?” sorusuna yanıt istenmiştir. Tablo 12’de öğrencilerin makamsal işitmeye yönelik tutum ve öz yeterlik algılarının yaş değişkenine göre dağılımını içeren One-Way ANOVA test sonuçları verilmiştir.

Tablo 12.

Öğrencilerin Makamsal İşitmeye Yönelik Tutum ve Öz yeterlik Algılarının Yaş Değişkenine Göre Dağılımı

	Varyansın kaynağı	Kareler Top.	Sd	Kareler Ort.	F	p
Tutum	Gruplar Arası	.207	2	.103	.251	.778
	Gruplar İçi	105.609	256	.413		
	Toplam	105.816	258			
Öz yeterlik Algısı	Gruplar Arası	.328	2	.164	.363	.696
	Gruplar İçi	115.861	256	.453		
	Toplam	116.189	258			

Tablo 12 incelendiğinde öğrencilerin makamsal işitmeye yönelik tutumlarının ve öz yeterlik algılarının, yaş değişkenine göre farklılık göstermediği görülmektedir ($p > .01$). Bu doğrultuda yaş değişkeninin makamsal işitmeye yönelik tutumu ve öz yeterlik algısını etkilemediği söylenebilir.

Tablo 13’te öğrencilerin makamsal işitmeye yönelik tutum ve öz yeterlik algılarının yaş değişkenine göre fakülte bazında dağılımını içeren One-Way ANOVA test sonuçları verilmiştir.

Tablo 13.

Öğrencilerin Makamsal İşitmeye Yönelik Tutum ve Öz yeterlik Algılarının Yaş Değişkenine Göre Fakülte Bazında Dağılımı

	Varyansın Kaynağı	Kareler Top.	sd	Kareler Ort.	F	p
Tutum	Konservatuvar					
	Gruplar Arası	.129	2	.064	.185	.832
	Gruplar İçi	22.293	64	.348		
	Toplam	22.422	66			
	Eğitim Fakültesi					
	Gruplar Arası	1.729	2	.864	2.455	.090
	Gruplar İçi	47.189	134	.352		
	Toplam	48.918	136			
	Güzel Sanatlar Fakültesi					
Gruplar Arası	1.524	2	.762	1.471	.239	
Gruplar İçi	28.485	55	.518			
Toplam	30.009	57				
Öz yeterlik Algısı	Konservatuvar					
	Gruplar Arası	.732	2	.366	.647	.527
	Gruplar İçi	36.156	64	.565		
	Toplam	36.888	66			
	Eğitim Fakültesi					
	Gruplar Arası	.134	2	.067	.159	.853
	Gruplar İçi	56.600	134	.422		
	Toplam	56.734	136			
	Güzel Sanatlar Fakültesi					
Gruplar Arası	.219	2	.110	.258	.773	
Gruplar İçi	23.327	55	.424			
Toplam	23.546	57				

Tablo 13 incelendiğinde öğrencilerin makamsal işitmeye yönelik tutum ve öz yeterlik algılarının, yaş değişkenine göre fakülte bazında farklılık göstermediği görülmektedir ($p > .01$).

Mesleki Müzik Eğitimi Alan Öğrencilerin Makamsal İşitmeye Yönelik Tutum ve Öz yeterlik Algılarının Öğrenim Görülen Sınıf Düzeyine Göre Farklılık Gösterip Göstermediğine İlişkin Bulgular

Bu bölümde, “Mesleki müzik eğitimi alan öğrencilerin makamsal işitmeye yönelik tutum ve öz yeterlik algıları, öğrenim görülen sınıf düzeyine göre farklılık göstermekte midir?” sorusuna ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Tablo 14’te öğrencilerin makamsal işitmeye yönelik tutum ve öz yeterlik algılarının öğrenim görülen sınıf düzeyine göre dağılımını içeren T-testi sonuçları verilmiştir.

Tablo 14.

Öğrencilerin Makamsal İşitmeye Yönelik Tutum ve Öz yeterlik Algılarının Öğrenim Görülen Sınıf Düzeyine Göre Dağılımı

	Sınıf	N	\bar{X}	S	Sd	t	p
Tutum	3	129	3.7918	.68640	257	-.640	0.522
	4	130	3.8429	.59286			
	Toplam	259					
Öz yeterlik Algısı	3	129	3.3267	.66359	257	1.933	.054
	4	130	3.4871	.67145			
	Toplam	259					

Tablo 14 incelendiğinde öğrencilerin makamsal işitmeye yönelik tutum ve öz yeterlik algılarının, öğrenim görülen sınıf düzeyine göre anlamlı bir farklılık göstermediği söylenebilir ($p = .522 > .05$; $p = .054 >$

.05). Bu doğrultuda sınıf düzeyi faktörünün makamsal işitmeye yönelik tutum ve öz yeterlik algısını etkilemediği söylenebilir.

Tablo 15'te öğrencilerin makamsal işitmeye yönelik tutum ve öz yeterlik algılarının öğrenim görülen sınıf düzeyine göre fakülte bazında dağılımını içeren T-testi sonuçları verilmiştir.

Tablo 15.

Öğrencilerin Makamsal İşitmeye Yönelik Tutum ve Öz yeterlik Algılarının Öğrenim Görülen Sınıf Düzeyine Göre Fakülte Bazında Dağılımı

	Eğitim Fakültesi	N	\bar{X}	S	Sd	t	p		
Tutum	3	64	3.7824	.65434	135	1.332	.185		
	4	73	3.9188	.54402					
	Güzel Sanatlar Fakültesi								
	3	27	3.5688	.78982	56	.074	.942		
	4	31	3.5829	.67791					
	Konservatuvar								
	3	39	3.9780	.62446	65	.270	.788		
	4	28	3.9388	.52980					
	Toplam	259							
	Öz yeterlik Algısı	Eğitim Fakültesi							
		3	64	3.3214	.65379	135	2.240	.027	
		4	73	3.5656	.62108				
Güzel Sanatlar Fakültesi									
3		27	3.3862	.61101	56	.194	.847		
4		31	3.4194	.67882					
Konservatuvar									
3		39	3.3022	.72018	65	.315	.724		
4		28	3.3609	.79635					
Toplam		259							

Tablo 15 incelendiğinde, öğrencilerin makamsal işitmeye yönelik tutumlarının, öğrenim görülen sınıf düzeyine göre fakülte bazında anlamlı bir farklılık göstermediği söylenebilir ($p > .05$). Yine Tablo 15'e göre eğitim fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin makamsal işitmeye yönelik öz yeterlik algılarının sınıf düzeyine göre farklılık gösterdiği görülmektedir ($p < .05$). Eğitim fakültesindeki öz yeterlik algısı puan ortalamalarına bakıldığında, 4. sınıfta öğrenim gören öğrencilerin 3. sınıfta öğrenim gören öğrencilere göre kendilerini makamsal işitme konusunda daha yeterli gördükleri söylenebilir ($X = 3.32-3.56$). Konservatuvar ve güzel sanatlar fakültelerinde öğrenim gören öğrencilerin makamsal işitmeye yönelik öz yeterlik algılarının ise sınıf düzeyine göre farklılık göstermediği görülmektedir ($p > .05$).

Tartışma ve Sonuç

Mesleki müzik eğitimi, müziği meslek olarak seçmek isteyen bireylere yönelik verilen profesyonel müzik eğitimidir. Mesleki müzik eğitiminde amaç, öğrenim gördüğü alan bazında müzikal düzeyde donanımlı icracılar, besteciler, müzik teknoloji uzmanları, müzikologlar, müzik eğitimcileri vb. yetiştirmektir. Mesleki açıdan bakıldığında, müziğin her alanında Türk müziği eğitiminin verilmesi gerekmektedir. İlgili literatür incelendiğinde, mesleki müzik eğitimi alan öğrencilerin tutum ve öz yeterlik algılarına yönelik çok sayıda araştırma olmasına rağmen makamsal işitmeye yönelik tutum ve öz yeterlik algısı araştırmasına rastlanmamıştır. Konu ile dolaylı yoldan ilgili çalışmalardan müziksel işitme eğitimine yönelik tutum ve öz yeterlik algısı çalışmalarında öğrencilerin bu derse karşı olumlu tutum sergiledikleri ve kendilerini yeterli gördükleri görülmektedir (İnan, 2010; Lilioğlu, 2019; Yıldız, 2014). Bazı araştırmaların müziksel işitme ve Türk müziğine yönelik derslere ilişkin tutum ve öz yeterlik algısı ölçeği geliştirme çalışmalarına yoğunlaştığı görülmektedir (Canakay, 2006; Çelenk & Şen, 2016; Eldemir, 2015; Karakuş &

Çelenk, 2020; Şen, 2011; Yıldız, 2014). Türk müziği üzerine yapılan çalışmalarda ise, özellikle batı müziği eğitiminin ağırlıkta olduğu bölümlerde öğrencilerin Türk müziği alanında kendilerini yeterli görmedikleri ve Türk müziği eğitiminin yeterince verilmediği görülmektedir (Apaydınlı, 2006; Er, 2012; Hasar, 2016; Kaçar, 2007; Lehimler, 2014, 2015; Özdemir, 2019; Yıldız & Türkmen, 2012; Yıldız, 2013).

Yapılan bu araştırma sonucunda, müzik eğitimi alan öğrencilerin makamsal işitmeye yönelik tutumlarının olumlu olduğu ve makamsal işitme konusunda kendilerini yeterli gördükleri belirlenmiştir. Makamsal işitme ile ilgili tutum ve özyeterlik algısı üzerine direkt bir çalışma yapılmasa da Geleneksel Türk müziği derslerine yönelik tutum ve özyeterlik algısı üzerine yapılan çalışmalar incelendiğinde, elde edilen bu sonuçların diğer çalışmalarla paralel olduğu görülmektedir (Adar, 2008; Bayrakçı, 2019; Kaya, 2022; Sarı, 2019; Şen & Çelenk, 2017; Şen, 2011).

Öğrenim görülen fakülteler bazında makamsal işitmeye yönelik en düşük tutum puanı güzel sanatlar fakültesi öğrencilerine aittir. Bu bağlamda Güzel Sanatlar Fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin diğer fakültelere oranla makamsal işitmeye daha olumsuz tutum sergiledikleri söylenebilir. Ayrıca elde edilen verilere göre en yüksek tutum puanı konservatuarda öğrenim gören öğrencileri aittir. Konservatuarların diğer fakültelere göre müziğin icra ve uygulama boyutlarına yönelik daha fazla eğitim verdiği düşünüldüğünde, bu sonucun doğal olduğu düşünülebilir. Makamsal işitmeye yönelik özyeterlik algısı puanlarına bakıldığında ise, üç fakültenin de özyeterlik algısı puanları arasında önemli bir farklılık görülmemiştir.

Katılımcı öğrencilerin makamsal işitmeye yönelik tutumları ve özyeterlik algılarının, cinsiyet değişkenine göre farklılık gösterdiği, erkek öğrencilerin kadın öğrencilere göre daha olumlu tutum sergiledikleri ve makamsal işitme konusunda kendilerini daha yeterli gördükleri görülmüştür. Kaya (2022) tarafından yapılan araştırma sonucunda, Geleneksel Türk Halk Müziği ve Geleneksel Türk Sanat Müziği derslerine yönelik tutumların kadın müzik öğretmeni adaylarının her iki derse karşı tutumlarının erkek müzik öğretmeni adaylarının tutumlarına göre daha olumlu olduğu görülmektedir. Bu çalışmadan elde edilen sonuçlarda ise tam tersi bir durum tespit edilmiştir. Bu bağlamda, GTSM ve GTHM derslerinde erkeklere oranla kadınların daha olumlu tutum sergiledikleri fakat makamsal işitme konusuna erkeklere oranla daha olumsuz oldukları söylenebilir.

Araştırmadan elde edilen bulgular ışığında Eğitim Fakültesi ve Güzel Sanatlar Fakültelerinde öğrenim gören öğrencilerin makamsal işitmeye yönelik tutum ve özyeterlik algılarının cinsiyet değişkenine göre farklılık gösterdiği, erkek öğrencilerin kadın öğrencilere göre daha olumlu tutum sergiledikleri ve kendilerini daha yeterli gördükleri tespit edilmiştir. Konservatuvarda öğrenim gören öğrencilerin ise makamsal işitmeye yönelik tutum ve özyeterlik algılarının cinsiyet değişkenine göre farklılık göstermediği görülmüştür.

Araştırma sonucunda katılımcı öğrencilerin makamsal işitmeye yönelik tutumlarının ve özyeterlik algılarının, yaş değişkenine göre farklılık göstermediği görülmüştür. Lilioğlu (2019) tarafından yapılan araştırmada, öğrencilerin müzik teorisi ve işitmeye yönelik derslere karşı tutumlarının ve özyeterlik algılarının yaş değişkenine göre farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Bu bağlamda hem makamsal işitme ve hem de müzik teorisi ve işitmeye yönelik derslerde yaş değişkeninin tutumu ve özyeterlik algısını etkilemediği söylenebilir.

Araştırmadan elde edilen sonuçlarda katılımcı öğrencilerin makamsal işitmeye yönelik tutumlarının ve özyeterlik algılarının sınıf düzeyine göre farklılık göstermediği ve sınıf düzeyi faktörünün tutumu ve özyeterlik algısını etkilemediği görülmüştür. Bu durum diğer çalışma sonuçlarıyla örtüşmektedir (Bayrakçı, 2019; İnan, 2010; Kaya, 2022; Lilioğlu, 2019; Yıldız, 2014).

Öğrenim görülen fakülteler açısından ele alındığında, Eğitim fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin makamsal işitmeye yönelik öz yeterlik algılarının sınıf düzeyine göre farklılık gösterdiği ve 4. sınıfta öğrenim gören öğrencilerin 3. sınıfta öğrenim gören öğrencilere göre kendilerini makamsal işitme konusunda daha yeterli gördükleri tespit edilmiştir.

Bu araştırmanın sonuçları doğrultusunda; makamsal işitmeye yönelik derslerde cinsiyet değişkenine önem verilmesi, makamsal işitmeye yönelik derslerin özellikle Güzel Sanatlar Fakültelerinde daha çok yer verilmesi, makamsal işitmeye yönelik dersleri desteklemek için daha fazla etüt ve egzersiz çalışmaları yapılması, çalışma grubunun genişletilerek benzer araştırmaların yapılması, özellikle makamsal işitme eğitimine yönelik performans testleri yapılarak makamsal işitme eğitimine yönelik tutum ve öz yeterlik çalışmaları ile ilişkisinin incelenmesi, araştırmanın farklı bölgelerdeki farklı okullarda gerçekleştirilmesi önerilebilir.

Yazar Katkı Oranı

Yazarlar, çalışmaya eşit oranda katkı sunmuşlardır.

Etik Beyan

“Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesinde’ yer alan tüm kurallara uyulmuş ve yönergenin ikinci bölümünde yer alan “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemlerden” hiçbiri gerçekleştirilmemiştir.

Çatışma Beyanı

Yazarlar çalışma kapsamında herhangi bir kurum veya kişi ile çıkar çatışması bulunmadığını beyan etmektedirler.

References

- Adar, Ç. (2008). *Türk müziği nazariyatı ve solfej dersine yönelik öğretmen ve öğrenci tutumlarının incelenmesi* (Tez No. 220081) [Yüksek lisans tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi-Afyonkarahisar]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Apaydınlı, K. (2006). *Anadolu güzel sanatlar liseleri müzik bölümü öğrencilerinin müziksel işitme-okuma-yazma dersinde karşılaştıkları sorunlar ve çözüm önerileri* (Tez No. 219060) [Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi-Ankara]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Arikan, R. (2017). *Araştırma yöntem ve teknikleri* (3. Basım). Nobel Akademik Yayıncılık.
- Ark, S. D. V., Nolin, W. H., & Newman, I. (1980). Relationships between musical attitudes, self-esteem, social status, and grade level of elementary children. *Bulletin of the Council for Research in Music Education*, 62, 31-41.
- Avcı Akbel, B. (2021). Öğrencilerin Türk Müziği makamlarına ve usullerine ilişkin öz yeterlik algıları, *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22(1), 68-108. DOI: 10.17679/inuefd.783502
- Aydın, Y. (2011). *Türk beşleri*. Müzik Ansiklopedisi.
- Barrett, M. S., Zhukov, K., Brown, J. E., & Welch, G. F. (2020). Evaluating the impact of a generalist teacher-led music program on early childhood school children’s singing skills and attitudes to music. *Psychology of Music*, 48(1), 120-136. <https://doi.org/10.1177/0305735618790355>
- Başuğur, İ. D. (2016). İşitilen makamı tanımada önem taşıyan faktörler, *Sahne ve Müzik Eğitim Araştırma e-Dergisi*, 3, 97-113.
- Bayrakçı, C. (2019). *Güzel sanatlar fakültelerinde müzik eğitimi alan öğrencilerin geleneksel Türk müziği derslerine yönelik tutum ve öz-yeterlik algılarının incelenmesi* (Tez No. 583939) [Yüksek lisans tezi, Atatürk Üniversitesi-Erzurum]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Büyükoztürk, Ş. (2014). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Pegem Akademi.
- Craske, M. G., & Craig, K. D. (1984). Musical performance anxiety: The threesystems model and self-efficacy theory. *Behavioral Research Therapy*, (22), 267-280. [https://doi.org/10.1016/0005-7967\(84\)90007-X](https://doi.org/10.1016/0005-7967(84)90007-X)

- Çelenk, K., & Şen, Y. (2016). Müzik öğretmenliği programı için geleneksel Türk müziği derslerine ilişkin öz yeterlik algısı ölçeği geliştirme çalışması. *İdil Sanat ve Dil Dergisi*, 6(28), 131-150. DOI: 10.7816/idil-05-28-09
- Ekici, S. (2009). Türk halk müziğinin melodik yapısının adlandırılması konusunda düşünceler (Ayak, makam ve dizi kavramları). *Akademik İncelemeler Dergisi*, 4(1), 21-33.
- Eldemir, A. C. (2015). Geleneksel Türk sanat müziği dersine ilişkin tutum ölçeğinin geliştirilmesi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8(39), 622-628.
- Emnalar, A. (1998). *Türk halk müziği ve nazariyatı*. Ege Üniversitesi Basımevi.
- Er, A. (2012). *Güzel sanatlar ve spor liselerinin müzik bölümlerinde okutulmakta olan müziksel işitme okuma ve yazma derslerindeki Türk müziğine dayalı etkinliklere ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşleri* (Tez No. 310988) [Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi-Ankara]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Guan, T., & Matsunobu, K. (2022). Effects of an intercultural music course on adolescents' intergroup attitudes in southwest China. *Music Education Research*, 24(2), 238-255. <https://doi.org/10.1080/14613808.2022.2042501>
- Hasar, S. (2016). *Müziksel işitme okuma ve yazma dersinde uygulanan geleneksel Türk müziği solfej eğitiminin değerlendirilmesi* (Tez No. 445165) [Yüksek lisans tezi, Uludağ Üniversitesi-Bursa]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- İnan, E. (2010). *Anadolu güzel sanatlar lisesi müzik bölümü öğrencilerinin müziksel işitme okuma yazma dersi ile ilgili tutumlarının bazı değişkenlere göre incelenmesi* (Tez No. 264096) [Yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi-İstanbul]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Kaçar, G. Y. (2007). Geleneksel çalgılardan Ud'un müzik öğretmenliğinde kullanılması. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(22), 111-121.
- Karadeniz, M. E. (2012). *Türk musikisinin nazariye ve esasları* (2.Basım). Türkiye İş Bankası.
- Karakuş, M., & Çelenk, K. (2020). GSL müzik bölümleri müfredatındaki Türk ve Batı Müziği derslerine yönelik öğrenci tutum ölçeği geliştirme çalışması. *Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, 26(Müzik Özel Sayısı), 327-337. <https://doi.org/10.35247/ataunigsed.701526>
- Karasar, N. (2006). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Nobel Yayın Dağıtım.
- Kaya, N. (2022). *Müzik öğretmeni adaylarının geleneksel Türk müziği derslerine yönelik tutumları (Balıkesir Üniversitesi Örneği)* (Tez No. 741611) [Yüksek lisans tezi, Balıkesir Üniversitesi-Balıkesir]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Kibici, V. B. (2022). An Analysis of the Relationships between Secondary School Students' Creativity, Music Achievement and Attitudes. *International Journal on Social & Education Sciences*, 4(1), 87-100. <https://doi.org/10.46328/ijonses.304>
- Kim, Y. J., & Kyoung Song, M. (2020). Exploring teachers' approaches to popular music: Attitudes, learning practice, and issues in South Korea. *International Journal of Music Education*, 38(3), 456-469. <https://doi.org/10.1177/0255761420919570>
- Legette, R. M. (2003). Multicultural music education attitudes, values, and practices of public school music teachers. *Journal of Music Teacher Education*, 13(1), 51-59.
- Lehimler, E. (2014). Geleneksel Türk Müziğine Dayalı Viyolonsel Öğretiminde Hüseyini Makamı Öğretimine Yönelik Hazırlanan Çalışma Modelinin Öğrenci Başarısına Etkisi. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 18(3), 163-180.
- Lehimler, E. (2015). Müzik öğretmenlerinin derslerinde ana çalgılarını kullanma durumlarının incelenmesi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 4(4), 257-267.

- Lilioğlu, B. (2019). *Mesleki müzik eğitimi kurumlarında verilen müzik teorisi ve işitme ile ilgili derslere yönelik tutum ve öz yeterlik algılarının belli değişkenler açısından incelenmesi* (Tez No. 607551) [Yüksek lisans tezi, Atatürk Üniversitesi-Erzurum]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Lynxwiler, J., & Gay, D. (2000). Moral boundaries and deviant music: Public attitudes toward heavy metal and rap. *Deviant Behavior*, 21, 63-85. <https://doi.org/10.1080/016396200266388>
- McCarthy, C., O'Flaherty, J., & Downey, J. (2019). Choosing to study music: student attitudes towards the subject of music in second-level education in the Republic of Ireland. *British Journal of Music Education*, 36(2), 139-153.
- McPherson, G., & McCormick, J., (2006). Self Efficacy and Music Performance. *Psychology of Music*, 34(3), 322-336. <https://doi.org/10.1177/0305735606064>
- Nielsen, G., (2004). Strategies and self efficacy beliefs in instrumental and vocal individual practice: a study of students in higher music education. *Psychology of Music*, 32(4), 418-431. <https://doi.org/10.1177/030573560404609>
- Öner, A. (2021). Türk müziği işitme eğitiminde enstrüman seçiminin dikte algısına etkisi. *International Journal of Arts and Social Studies*, 4(7), 204-216.
- Özdemir, O. (2019). Müziksel işitme okuma ve yazma dersinin ölçme-değerlendirme uygulamaları üzerine. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Akademik Müzik Araştırmaları Dergisi*, 5(9), 43-64. <https://doi.org/10.5578/amrj.67910>
- Özgür, Ü., & Aydoğan, S. (1999). *Müziksel işitme okuma birinci kitap*. Sözkese Yayinevi.
- Öztürk, O. M. (2014). *Makam müziğinde ezgi ve makam ilişkisinin analizi ve yorumlanması açısından yeni bir yaklaşım: perde düzenleri ve makamsal ezgi çekirdekleri* (Tez No. 381924) [Doktora tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi-İstanbul]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Öztürk, O. M. (2015). Halk mûsikîsi repertuar incelemelerinin makam nazariyesi araştırmalarına yapabileceği katkılar. *Ege Üniversitesi Devlet Türk Musikisi Konservatuarı Dergisi*, (7), 1-27.
- Pelikoğlu, M. C. (2011). Türk müziğinde terminoloji sorunu: geleneksel Türk halk müziği ve geleneksel Türk sanat müziğine yansımaları. *Sanat Dergisi*, (18), 81-89.
- Pelikoğlu, M. C., & Sümbüllü, H. T. (2008). GTHM ve GTSM türkü formundaki eserlerin dizileri bakımından makamsal benzerlikleri. *Sanat Dergisi*, (14), 71-79.
- Price, H. E., & Swanson, P. (1990). Changes in musical attitudes, opinions, and knowledge of music appreciation students. *Journal of Research in Music Education*, 38(1), 39-48. <https://doi.org/10.2307/3344828>
- Ritchie, L., & Williamon, A., (2011). Primary School Children's Self-Efficacy For Music Learning. *Journal of Research in Music Education*, 59(2), 146-161. <https://doi.org/10.1177/0022429411405214>
- Sarı, A. S. (2019). *Müzik öğretmeni adaylarının geleneksel Türk müziği derslerine yönelik öz yeterlik algılarının incelenmesi* (Tez No. 589460) [Yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi-İstanbul]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Shaw, C. N., & Tomcala, M. (1976). A music attitude scale for use with upper elementary school children. *Journal of Research in Music Education*, 24(2), 73-80. <https://doi.org/10.2307/3344938>
- Sümbüllü, H. T. (2007). Geleneksel Türk halk müziği kuramı açısından aşıklık geleneğinde kullanılan "ayak" kavramı. *Sanat Dergisi*, (12), 45-59.
- Şen, Y., & Çelenk, K. (2017). Müzik öğretmeni adaylarının geleneksel Türk müziği derslerine ilişkin öz yeterlik algılarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *İdil Sanat ve Dil Dergisi*, 6(39), 3355-3387. DOI: 10.7816/idil-06-39-21
- Şen, Y. (2011). *Müzik öğretmenliği öğrencilerinin Geleneksel Türk Müziği Dersleri'ne ilişkin tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi* (Tez No. 290502) [Doktora tezi, Gazi Üniversitesi-Ankara]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.

- Şen, Y., & Burç, N. (2016). Makam tanımada önem taşıyan faktörler ve öğrencilerin basit makamları tanımadaki yeterlilikleri. *İdil Dergisi*, 5(27), 1937-1965. DOI: 10.7816/idil-05-27-06
- Tyson, E. H. (2006). Rap-music attitude and perception scale: A validation study. *Research on social work practice*, 16(2), 211-223. <https://doi.org/10.1177/1049731505281447>
- Uçan, A. (2018). *Müzik eğitimi* (4.Basım). Arkadaş Yayınevi.
- Yıldırım, F. (2012). *Kulak eğitimi derslerinde makamsal Türk müziği dizilerinden yararlanmaya yönelik bir model önerisi ve öğrenci başarısına etkisi*. (Tez No. 414589) [Doktora tezi, Selçuk Üniversitesi-Konya]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Yıldız, C. (2014). *Müziksel, işitme, okuma ve yazma öz yeterlik ölçeği'nin geliştirilmesi ve müzik öğretmeni adaylarının öz yeterlik düzeylerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi* (Tez No. 368554) [Yüksek Lisans tezi, İnönü Üniversitesi-Malatya]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Yıldız, F., & Türkmen, U. (2012). *Konservatuvar eğitimcilerinin güzel sanatlar ve spor lisesi müzik bölümlerine yönelik görüşleri* [Sözlü bildiri]. III. Ulusal Güzel Sanatlar Sempozyumu, İstanbul.
- Yıldız, F. (2013). *Müziksel işitme okuma ve yazma derslerindeki makamsal dizilerin öğretiminde Sefai Acay yaklaşımının kullanılabilirliği*. (Tez No. 345447) [Yüksek lisans tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi-Afyonkarahisar]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.